

Taide tekee tulevaisuuden

Raportti Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen
ohjelmistoista lukuvuosilta 2021–2025

Tytti Ilonen
Kirjallinen työ
Kirkkomusiikin ja urkujen aineryhmä
Sibelius-Akatemia, Taideyliopisto
2025

Kirjallisen työn nimi	Sivumäärä
Taide tekee tulevaisuuden: Raportti Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoista lukuvuosilta 2021–2025	57
Tekijän nimi	Lukukausi
Tytti Ilonen	Kevät 2025
Aineryhmän nimi	
Kirkkomusiikin ja urkujen aineryhmä	
Analysoin tutkimuksessani Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksessa käytettyjä ohjelmistoja vuosien 2021–2025 väliseltä ajalta. Tutkimusaineistoni, eli kuoromusiikkia sisältävät ohjelmistot, olen kerännyt kirkkomusiikin, musiikin johtamisen ja musiikkikasvatuksen aineryhmistä. Lista tutkimusaineiston kaikista säveltäjistä, sovittajista ja teoksista löytyy liiteosiosta. Vertailen saamiani tuloksia kahden muun vastaavan tutkimuksen tuloksiin. Näissä tutkimuksissa on analysoitu länsimaista taidemusiikkia painottavien instituutioiden (All state-kuorot ja Helsingin kaupunginorkesteri) kuoro- ja orkesteriohjelmistoja. Tarkastelen tilastotieteen keinoin ohjelmistojen kokonaiskuvaa, säveltäjien ja sovittajien monimuotoisuutta sekä länsimaisen taidemusiikin representaatiota. Selvitän kenen tekemää musiikkia kuoronjohdon opiskelijat johtavat eniten ja millainen maantieteellinen sekä musiikin historian aikakausiin perustuva tilastollinen jakauma säveltäjistä ja sovittajista muodostuu. Tutkimukseni painottuu vahvasti myös naispuolisten säveltäjien aseman ja näkyvyyden tarkasteluun. Olen myös sisällyttänyt tutkimukseen pohdintaa siitä, ohjaavatko Taideyliopiston strategian mukaiset arvot ohjelmistojen valintaprosessia. Strategian yhtenä tavoitteena on edistää musiikin (ja muun taiteen) tekijöiden moninaisuutta koulutuksessa ja kulttuurikentällä, joten sen toteutumista tulee tarkastella instituution kaikissa rakenteissa. Tutkimustuloksistani selviää, että kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoihin sisältyy pääosin eurooppalaisten miessäveltäjien teoksia, jotka edustavat romanttista tai modernia aikakautta. Useimmin ohjelmistoissa esiintyvät säveltäjät ovat Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Einojuhani Rautavaara ja Toivo Kuula. Suurin osa kaikista säveltäjistä tai sovittajista on syntynyt joko Suomessa tai Iso-Britanniassa. Binäärisen sukupuolijakauman perusteella naispuolisten säveltäjien ja sovittajien osuus ohjelmistoissa on 10,2 %.	
Hakusanat	
Kuoromusiikki; Kuoronjohtaminen; Taidemusiikki; Kaanonit; Musiikintutkimus; Koulutussuunnittelu	
Tutkielma on tarkistettu plagiointitarkastusjärjestelmällä	
13.6.2025 Leena Julin	

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO.....	5
2 TUTKIMUKSEN TAUSTA.....	7
2.1 Tutkimustehtävä ja -kysymykset.....	7
2.2 Keskeiset käsitteet.....	7
2.2.1 Kuoronjohdon opetus Taideyliopistossa.....	7
2.2.2 Kuoronjohdon opetuksen ohjelmistot.....	9
2.2.3 Kuoroteokset, -sovitukset, -säveltäjät ja -sovittajat.....	10
2.2.4 Tutkimuksen perusjoukko.....	10
2.3 Aikaisempi tutkimus.....	11
3 AINEISTOT JA MENETELMÄT.....	13
3.1 Aineiston käsittely.....	13
3.2 Tutkimuksen toteutuksen haasteet ja eettisyys.....	13
4 TULOKSET.....	16
4.1 Esiintymistiheyden määrittely.....	16
4.1.1 Säveltäjien esiintymistiheyden tulokset.....	18
4.1.2 Elävien säveltäjien määrittely ja esiintymistiheyden tulokset.....	21
4.2 Maantieteellisen jakauman määrittely.....	23
4.2.1 Maantieteellisen jakauman tulokset.....	24
4.2.2 Eniten ohjelmistoissa esiintyvien säveltäjien maantieteellinen jakauma...25	
4.3 Ajallisen jakauman määrittely.....	27
4.3.1 Ajallisen jakauman tulokset.....	29
4.3.2 Eniten ohjelmistossa esiintyvien säveltäjien ajallinen jakauma.....	31
4.4 Perusjoukon sukupuolijakauman tulokset.....	32
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	37
5.1 Taideyliopistossa opiskellaan eurooppalaisten miesten moderneja ja romanttisia kuorosävellyksiä.....	37
5.2 Taide tekee tulevaisuuden.....	39
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS.....	41

LIITTEET.....	43
Liite 1 Perusjoukosta pois rajatut kuorosäveltäjät, -sovittajat ja -teokset.....	43
Liite 2 Perusjoukon kuorosäveltäjät, -sovittajat ja -sovitukset.....	44
Liite 3 Perusjoukon maantieteellinen jakauma synnyin- ja kuolinmaiden mukaan.....	55
Liite 4 Perusjoukon kuolleiden säveltäjien ja sovittajien keski-ikänsä ajankohta (vuosilu- kuna) ja aikakausien jakauma aineryhmittäin.....	56

1 JOHDANTO

Tutkin Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoja lukuvuosien 2021–2025 väliseltä ajalta. Analysoin ohjelmistoihin sisältyvien säveltäjien ja sovittajien ominaisuuksia tilastotieteen keinoin selvittääkseni millainen kokonaiskuva ohjelmistoista muodostuu. Teen kokonaiskuvan pohjalta havaintoja siitä, onko ohjelmistoissa huomioitu kaikkien säveltäjien yhdenvertaisuus ja monimuotoisuus. Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa kuoronjohtoa opiskellaan monessa aineryhmässä ja jokaisen opintojakson vastuuopettajina toimii Suomen kuorokentän huippuosajia. Kirkkomusiikin, musiikin johtamisen sekä musiikkikasvatuksen aineryhmät tarjoavat opiskelijoilleen kuoronjohdon opetusta, jonka kehys muodostuu länsimaisen taidemusiikin tyylisidonnaisista traditioista, kaanonista ja esityskäytännöistä. Vuosittain vaihtuvat ohjelmistot ovat opetuksen oppimateriaaleja ja ne sisältävät sävellettyä ja sovitettua kuoromusiikkia. Jokaisen aineryhmän kuoronjohdon opintojaksokuvauksista ilmenee, että opiskelijoiden on tarkoitus johtaa tyyllisesti vaihtelevaa kotimaista ja kansainvälistä kuoromusiikkia, jonka avulla harjoitellaan muun muassa johtamistekniikkaa sekä fonetiikan peruspiirteitä (Opinto-opas, kirkkomusiikki, musiikin johtaminen, musiikkikasvatus). Kirkkomusiikin ja musiikin johtamisen aineryhmien kuoronjohdon opintojaksoilla järjestetään joka vuosi myös yleisölle avoimia konsertteja, joissa opiskelijat johtavat ohjelmistojen teoksia.

”Taide tekee tulevaisuuden” on suora lainaus Taideyliopiston strategisen vision iskulauseesta. Taideyliopisto on ilmoittanut tavoitteekseen muun muassa korkean taiteellisen laadun ja asiantuntijuuden sekä yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden edistämisen taidekentällä. (Strategia 2021–2030.) Instituution sisällä vaikuttava toimintakulttuuri on toimijoidensa summa, joten jokapäiväisen opetuksenkin tulisi edustaa strategisia arvoja ja missiota. Julkaisussaan *Visio, missio ja arvot* Taideyliopisto luonnehtii strategista visiotaan tulevaisuuden suunnan näyttäjäksi ja pyrkivänsä tarkastelemaan taiteen perinteitä kriittisesti sekä olevansa valmis uudistamaan vanhoja traditioita (Taideyliopisto 2020b). Koen yliopiston näin rohkaisevan kaikkia toimijoitaan etsimään ja edistämään strategian saavuttamiseksi tarvittavia keinoja.

Moninaisuus taide- ja etenkin musiikkikentällä on puhuttanut taiteilijoita ja tutkijoita enenevässä määrin tällä vuosikymmenellä. Keskustelua on käyty etenkin naispuolisten musiikintekijöiden näkyvyydestä ja tasa-arvosta. Feministisen musiikintutkimuksen merkitys on ymmärretty ja se on synnyttänyt valtavasti uutta tutkimuskirjallisuutta, jonka avulla on nostettu arkistojen kätköistä historian unohtamia naispuolisia säveltäjiä ja heidän

teoksiaan. Myös useat musiikkialan toimijat ovat ryhtyneet tavoitteellisesti lisäämään konserttiohjelmistoihin sisällytettävien säveltäjien moninaisuutta ja valitsemaan marginaalisäveltäjien musiikkia yleisölle kuultavaksi. Kuoronjohdon opiskelijat valmistuvat muun muassa kanttoreiksi ja musiikinopettajiksi ja jakavat tietotaitojaan eteenpäin kouluissa ja seurakunnissa. Koulutuksessa istutetut opin siemenet sekä arvot ja asenteet jatkavat kasvuaan työelämässä ja parhaimmassa tapauksessa edesauttavat länsimaisen taidemusiikin monimuotoista representaatiota.

2 TUTKIMUKSEN TAUSTA

2.1 Tutkimustehtävä ja -kysymykset

Tutkin Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksessa käytettävien ohjelmistojen kokonaiskuvaa tarkastelemalla siihen sisältyviä säveltäjiä ja sovittajia. Analysoin kvantitatiivisesti seuraavia muuttuja: säveltäjien ja sovittajien frekvenssiä, eli esiintymiskertoja ohjelmistoissa sekä heidän synnyin- ja kuolinmaan, synnyin- ja kuolinvuoden sekä sukupuolen tilastollista esiintyvyyttä.

Tutkimuskysymykset:

1. Keiden säveltäjien ja sovittajien teoksia johdetaan eniten Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksessa?
2. Millaisen maantieteelliseen sijaintiin perustuvan jakauman säveltäjien ja sovittajien tarkastelu tuottaa?
3. Montako musiikin historian eri aikakautta ohjelmistoissa esiintyy ja minkä aikakauden musiikkia johdetaan eniten?
4. Millaiseksi nais- ja miespuolisten säveltäjien ja sovittajien sukupuolijakauma muodostuu?

Tutkimustulokset havainnollistavat, miten monipuolisen ja -muotoisen länsimaisen taidemusiikin säveltäjäkuvan kuoronjohdon opiskelijat saavat ohjelmistojen perusteella.

2.2 Keskeiset käsitteet

2.2.1 Kuoronjohdon opetus Taideyliopistossa

Kuoronjohtoa opetetaan Taideyliopistolla ainakin neljässä aineryhmässä. Puhuessani kuoronjohdon opiskelijoista Taideyliopistossa tarkoitan kirkkomusiikin, musiikin johtamisen ja musiikkikasvatuksen aineryhmien kuoronjohdon opiskelijoita. Global Music-aineryhmä tarjoaa myös kuoronjohdon opetusta, mutta rajaa aineryhmän tutkimukseni ulkopuolelle, sillä sen tulokulma poikkeaa kolmesta muusta aineryhmästä, jotka painottavat länsimaista taidemusiikkia. Kuoronjohdon opiskelijoiden määrä vaihtelee vuosittain, sillä opintojaksoille ei ole asetettu mitään kiintiöitä osallistujamäärien suhteen. Minulla ei ole tiedossa tutkimusjaksoni tarkkaa opiskelijamäärää, mutta hakijatilastojen

(Taideyliopisto 2020a) ja opintosuunnitelmien perusteella vuosittaisen määrän arvio on noin 100 opiskelijaa.¹ Tästä määrästä yli puolet on kirkkomusiikin aineryhmän opiskelijoita, noin 30 musiikkikasvattajia ja runsas 10 pääaineisia kuorojohtajia.

Kirkkomusiikin aineryhmän opiskelijoista suurimman osan odotetaan työllistyvän opintojensa jälkeen kanttoreina. Kanttorilla tulee olla valmiudet ohjata seurakunnan kuorotoimintaa, mutta kuoronjohdon osaamisen ei tarvitse olla ammattitasoista. Kirkkomusiikin opiskelijat saavatkin valita kuoronjohto-opintojensa laajuuden, eli he voivat suorittaa vain pakolliset opintojaksot (jotka perehdyttävät kuoronjohdon perusteisiin) tai lisäkoulututtua ammattitasolle saakka. Mikäli kirkkomuusikko suorittaa kuoronjohdosta vähintään B-tasosuorituksen, se luetaan hänen opintojensa syventymiskohteeksi.² Kirkkomusiikin aineryhmän kuoronjohdon opintojaksojen opiskelijat eivät ole pelkästään kirkkomusiikin opiskelijoita. Opintojaksoille järjestetään myös tasokokeita, joihin voivat ilmoittautua kaikki Taideyliopiston sekä avoimen yliopiston opiskelijat. Kuoronjohtoa voi opiskella kirkkomusiikin aineryhmässä sekä Helsingissä että Kuopiossa.

Musiikkikasvatuksen koulutusohjelma antaa valmiudet peruskoulun ja lukion musiikin aineenopettajan pätevyyteen. Tässäkin ammatissa edellytetään kykyä johtaa kuoroa. Musiikkikasvatuksen opiskelijoiden pakollisiin kuoronjohdon opintoihin kuuluu yhden lukuvuoden mittainen opintojakso (Opinto-opas, musiikkikasvatus). Musiikkikasvatuksen aineryhmässä ei ole mahdollista jatkaa kuoronjohdon opiskelua. Musiikkikasvatuksen kuoronjohdon ohjelmistot sisältävät länsimaisen taidemusiikin lisäksi myös otteita musiikaaleista. Musikaali on Yhdysvalloissa kehittynyt näyttämömusiikin sävellysmuoto, joka polveutuu eurooppalaisista oopperoista ja opereteista. Sen ei katsota kuuluvan klassisen länsimaalaisen taidemusiikin piiriin eikä sitä sisälly kirkkomusiikin tai musiikin johtamisen aineryhmien ohjelmistoihin.

---

¹ Kirkkomusiikin aineryhmässä aloittaa vuosittain noin 19 opiskelijaa, jotka opiskelevat kuoronjohtoa kahden lukuvuoden ajan. Kokemukseni perusteella kuoronjohdon jatko-opintojen opiskelijoiden pienin määrä on ollut neljä, joten käytän tätä lukua kokonaissumman laskemiseen. Lasken Kuopion yksikön jatko-opiskelijoiden määräksi puolet Helsingin opiskelijamäärästä, koska heitä on yleensä vähemmän. Musiikkikasvatuksen aineryhmän lukuvuoden mittaisella opintojaksolla on hakijatilastojen perusteella noin 30 opiskelijaa. Musiikin johtamisen aineryhmän opiskelijamäärää on hankala arvioida, mutta menneiden luokkakonserttien käsiohjelmien perusteella määrä on vuosittain noin 10–15 opiskelijaa. Taideyliopiston kuoronjohdon opiskelijoita on näin ollen vuosittain 96–101, jonka pyöristän sataan (100).

² Kirkkomusiikin koulutusohjelmassa voi osallistua seuraaville opintojaksoille: kuoronjohto-opinnot 1 ja 2 (vanhentuneessa opetussuunnitelmassa kuoronjohdon D1- ja D2-tasosuoritukset), kuoronjohdon täydentävät opinnot (C-tasosuoritus) sekä B- ja A-tasosuorituksiin tähtäävät opintojaksot. Viimeksi mainitut opintojaksot kestävät kaksi lukuvuotta kumpaakin tasosuoritusta kohden. Muut opintojaksot ovat yhden lukuvuoden mittaisia. (Opinto-opas, kirkkomusiikki)

Musiikin johtamisen aineryhmän opiskelijat voivat valita pääaineekseen kuoronjohdon ja valmistuvat näin ollen kuoronjohdon ammattilaisiksi. Aineryhmän kuoronjohdon opintojaksolle osallistuvat kaikkien vuosikurssien opiskelijat, joiden pääaineena on kuoronjohto. Lukuvuoden aikana kaikki johtavat samaa kuoromusiikin ohjelmistoa. Aineryhmän kaikkien pääaineiden (kuoronjohto, orkesterinjohto ja puhallinorkesterinjohto) koulutusohjelmat ovat Suomessa ja ulkomailla erittäin arvostettuja ja aineryhmän vastuuopettajat ovat kansainvälisestikin ansioituneita musiikinjohtajia.

Kuoronjohdon pääaineopiskelijoiden harjoituskuorona toimii Sibelius-Akatemian vokaalilyhtye, joka koostuu ammattitasoisista muusikoista. Myös B- ja A-tasosuorituksiin tähtäävät kirkkomusiikin aineryhmän opiskelijat työskentelevät opintojaksoillaan Sibelius-Akatemian vokaalilyhteen kanssa, mutta harvemmin kuin pääaineiset kuoronjohtajat. Kirkkomusiikin muilla opintojaksoilla harjoituskuorona toimii Sibelius-Akatemian kirkkomuusikoiden kuoro, joka koostuu opintojaksojen opiskelijoista. Vastaavasti myös musiikkikasvatuksen harjoituskuoro koostuu opintojakson opiskelijoista.

2.2.2 Kuoronjohdon opetuksen ohjelmistot

Puhuessani Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoista tarkoitan niitä kuoromusiikista koostuvia ohjelmistoja, joita opiskelijat opiskelevat ja johtavat kuoronjohdon opintojaksojen aikana. Ohjelmistot toimivat opiskelijoiden pääsääntöisenä oppimateriaalina ja niiden sisällöistä vastaa opintojaksojen opettajat. Ohjelmistovalintoihin vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa opiskelijoiden ja harjoituskuoron taso, monipuolinen representaatio länsimaisesta kuoromusiikista, fonetiikan harjoittaminen vieraskielisten kuorokappaleiden parissa sekä monipuolista johtamistekniikkaa ja ilmaisua tukeva sisältö. Kirkkomusiikin ja musiikin johtamisen aineryhmän opintojaksoihin kuuluvat myös vuosittaiset konsertit, jotka ovat yleisölle avoimia ja joissa esitetään opintojaksoilla työstettyjä ohjelmistoja. Opettajien on otettava valintoja tehdessään huomioon myös teosten muodostama kokonaisuus ja sen soveltuvuus konserttiohjelmaksi, unohtamatta koulutusohjelman edellyttämiä työelämäntaitoja. Kirkkomuusikoiden ja musiikkikasvatustajien koulutuksessa pyritään huomioimaan kanttoreiden ja musiikinopettajien työssä tarvitsemat taidot.

2.2.3 Kuoroteokset, -sovitukset, -säveltäjät ja -sovittajat

Taideyliopiston kuoronjohdon ohjelmistot koostuvat kuorosäveltäjien- ja sovittajien tekemistä kuorosävellyksistä ja -sovituksista. Kuorosävellyksellä tarkoitan sävellystä, joka on sävelletty kuorokokoonpanolle. Kuorosovitus on alun perin sävelletty jollekin muulle instrumentille tai kokoonpanolle, jonka jälkeen se on sovitettu kuoromusiikiksi. Sovituksen on voinut tehdä säveltäjä itse tai joku muu.

Monet kuorosävellykset pohjautuvat tradition mukaisiin sävelmiin, jotka ovat säilyneet kansanperinteenä maallisissa tai hengellisissä yhteisöissä. Näiden sävelmien alkuperäistä säveltäjää ei tunneta. Myös Piae Cantiones -kokoelmat sisältävät vanhoja latinankielisiä sävelmiä, joita on kerätty ympäri Eurooppaa ja esitetty vuosisatojen ajan yksin- tai yhteislauluna. Niidenkään alkuperäiset säveltäjiä ei tunneta, joten sävelmien alkuperäksi on merkitty Piae Cantiones. (Pajamo & Tuppurainen 2004.) Useat säveltäjät ovat historian saatossa käyttäneet näitä tuntemattomien tekijöiden sävelmiä kuorosovitustensa aihioina. Esimerkiksi Piae Cantiones-kokoelmaan kuuluva *Gaudete* tunnetaan ennen kaikkea siitä tehtyjen kuorosovitusten tähden, joita on lukuisia.

Tässä tutkimuksessa puhun säveltäjistä kuorosäveltäjinä, mikäli heidän säveltämänsä kuoroteokset esiintyvät tutkittavista ohjelmistoissa. Vastaavasti puhun kuorosovittajista, kun tarkoitan kuorosovitusten tekijöitä. Jos samalta henkilöltä on aineistossa mukana sekä kuorosävellystä että -sovitusta, kutsun häntä säveltäjäksi. Kumpikaan nimikkeistä ei kuitenkaan tee oikeutta säveltäjien ja sovittajien monipuoliselle osaamiselle, sillä monet säveltäjät ovat myös sovittajia ja toisin päin. Heidän teosluetteloihinsa lukeutuu yleensä laaja kirjo eri kokoonpanoille ja instrumenteille sävellettyä ja sovitettua musiikkia. Heillä on säveltämisen lisäksi yleensä myös useita muita osaamisalueita ja monet toimivat esimerkiksi solisteina, kamarimuusikkoina, kuorolaulajina, kuoronjohtajina, kapellimestareina, kirkkomuusikoina tai musiikkikasvattajina. Useat laulumusiikin säveltäjät myös kirjoittavat itse sävellyksiensä tekstit.

2.2.4 Tutkimuksen perusjoukko

Rajasin tutkimusaineistosta pois viisitoista teosta (ks. liite 1). Teoksia ovat ne kuorosävellykset ja -sovitukset, joiden tekijöistä ei ole saatavilla tuloksiin tarvittavia tekijätietoja. Aineistosta rajautuivat myös teokset, joiden säveltäjäksi tai sovittajaksi on merkitty useampi kuin yksi henkilö. Useammasta henkilöstä muodostuva sävellys- tai sovitusr ryhmä olisi ollut haastavaa mukauttaa tilastoihin, jotka koostuvat pääasiassa yksittäisistä

tekijöistä. Kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistosta jäi tutkimuksen ulkopuolelle kymmenen teosta, ja musiikkikasvatuksen aineryhmän ohjelmistoista viisi. Rajausten jälkeen tutkittavaan joukkoon jäi 137 säveltäjää ja sovittajaa sekä yli 200 teosta, joista muodostuvaa ryhmää kutsun tutkimukseni perusjoukoksi. Tilastotieteessä perusjoukko tarkoittaa tutkimuksen kohteena olevaa ryhmää ja koska käytän tulosten muodostamiseen ja havainnollistamiseen tilastointia ja numeerisia laskutoimituksia, koen termin käytön sopivan kontekstiin.

Perusjoukon 137 henkilön joukossa on 121 kuoromusiikin säveltäjää ja 16 sovittajaa. Kakki kuorosovittajat sisältyvät kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistoihin, eli muiden aineryhmien ohjelmistoissa on vain kuorosäveltäjiä. Olen koostanut keräämiäni tietojen pohjalta säveltäjä-, sovittaja- ja teosluettelon, josta näkee kaikkien perusjoukkoon kuuluvien säveltäjien ja sovittajien syntymään ja kuolemaan liittyvät aika- ja paikkatiedot, teosten nimet sekä sen, minkä aineryhmän ja lukuvuoden ohjelmistoihin teokset sisältyvät (ks. liite 2). Kuorosovitusten yhteydessä lukee myös tieto niiden alkuperäisestä säveltäjästä ja siitä, mikäli sävelmät perustuvat traditioon tai ovat peräisin Piaie Cantiones-kokoelmasta.

2.3 Aikaisempi tutkimus

Aikaisemmin tehtyä instituutiotason kuoro-ohjelmistojen tutkimusta on tehty runsaasti Pohjois-Amerikassa. Kuoromusiikin representaatiota tutkinut William McLean on tilastoinut All-state-kuorojen esittämiä ohjelmistoja vuosien 2000–2020 ajalta. All-state-kuorot toimivat lukioissa eri puolilla Yhdysvaltoja ja kuoroja johtavat toimikausittain vaihtuvat kuoronjohtajat. McLean on tilastoinut muun muassa kuorojen konserttiohjelmistojen säveltäjien ja sovittajien esiintyvyyttä. Hän tutkii myös ohjelmistojen sukupuolijakaumaa, koska vastaavaa ei ole aikaisemmin All-state-kuorojen osalta tehty (McLean 2023, 24). McLeaen kertoi artikkelissaan, että hän ei odottanut naispuolisten säveltäjien ja sovittajien suhteellisen osuuden olevan niin pieni kuin mitä tilasto sukupuolijakaumasta osoitti (McLean 2023, 29). Maantieteelliseen sijaintiin tai aikakausiin perustuvaa jakaumaa McLean ei säveltäjien ja sovittajien osalta tilastoi.

Tiedossani ei ole yhtäkään vastaavaa tutkimusta Suomesta. Eniten samankaltaisuutta sisältävät orkestereiden ohjelmistotutkimukset, jotka laajuudeltaan jäävät Suomessa maisteritöiden tasolle. Kuorokentän tutkimukset keskittyvät pääosin yksittäisten kuorojen toiminnan raportointiin. Aapo Tähkäpään maisterityöhön *Suomalaisten sinfoniaorkesterien*

kaanon ja ohjelmistoprofili 2010-luvulla on merkittävin keskustelukumppanini. Tähtäpää on tutkimuksessaan tilastoinut 22:n suomalaisen sinfoniaorkesterin vuosien 2010–2019 välillä esittämät ohjelmistot ja muodostanut niistä prosenttimääräisiä tuloksia erilaisten aihepiirien avulla. Hän on myös määritellyt orkesterien kantaohjelmiston J. H. Muellerin metodilla (Tähtäpää 2022, 61).

Nykyisen vuosikymmenen alussa on julkaistu paljon uutta kirjallisuutta feministisen musiikintutkimuksen saralla ja aloitettu monenlaisia kehityskulkuja musiikin moninaisuuden lisäämiseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupunginorkesteri käynnisti vuonna 2021 menneiden suomalaisten säveltäjänaisien musiikin saavutettavuutta edistävän hankkeen ja toimijaverkoston *Historian unohtamat orkesterimusiikit* (HUOM-aloite 2021), jonka myös Välimäki ja Koivisto-Kaasik nostavat esiin omassa feministisessä musiikin historian tutkimuksessaan *Sävelten tyttäret: Säveltävät naiset Suomessa 1800-luvulta 1900-luvulle* (Välimäki & Koivisto-Kaasik 2023, 14). Viimeksi mainitut tutkijat ovat koostaneet mittavan biografia- ja teosluettelon 126 säveltäjänaisesta, jotka ovat vaikuttaneet 1800–1900-luvun Suomessa, eli silloisen Venäjän keisarikunnan alueella. Välimäki ja Koivisto-Kaasik selittävät myös vääristymää Suomen musiikin historian kaanonissa, joka on kirjoitettu miespuolisia toimijoita korostaen. Säveltävä nainen on ollut historiassa tabu, ja säveltämistä harjoittaneet naiset ovat joutuneet jopa naurunalaisiksi ja syrjityiksi. Vaihtelevasta ja jopa vihamielisestä vastaanotosta huolimatta, naiset ovat säveltäneet aina siinä missä miehetkin. (Välimäki & Koivisto-Kaasik 2023.)

Helsingin kaupunginorkesterin HUOM-aloitetta ja ohjelmistovalintoja tutkinut Wilhelm Kvist julkaisi vuonna 2023 artikkelin *Work Long Overdue: Helsinki Philharmonic and the Struggle to Integrate Women Composers into the Symphonic Repertoire*. Kvist nostaa artikkelissaan esiin HUOM-aloitteen tuloksia sekä haasteita. Julkaisussa ilmenee hyvin, miten haastavaa on luoda jalansijaa klassisen musiikin kaanonin ulkopuolisille säveltäjille ja teoksille korkeatasoisessa ympäristössä, jossa halutaan myös vaalia perinteitä. Tähän tasapainotteluun oman lisänsä tuovat myös yleisön odotukset. Kokeneiden orkesterien kuulijakunnasta suuri osa muodostuu vakiintuneesta yleisöstä, joilla on tietyt odotukset sinfoniakonserttien rituaalimaisesta kulusta (Tähtäpää 2022, 17–18). Voisiko ohjelmistojen mullistus olla myös taloudellinen riski, mikäli tarjonta lakkaisi osin vastaa-
masta kysyntää? HUOM-aloitteen ohjelmistosuunnitteluun pyydettiin apua myös Välimäeltä sekä Koivisto-Kaasikilta (Kvist 2023, 222).

3 AINEISTOT JA MENETELMÄT

Käytän tutkimusaineistonani Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoja lukuvuosien 2021–2025 väliseltä ajalta. Ohjelmistot ovat musiikkikasvatuksen, kirkkomusiikin ja musiikin johtamisen aineryhmistä. Aineistoon eivät sisälly kuoroharjoittelujen ohjelmistot eivätkä opiskelijoiden valitsemat teokset, joita on joillain opintojaksoilla mahdollista ottaa mukaan ohjelmistoihin.

3.1 Aineiston käsittely

Analysoin tutkimusaineistoa kvantitatiivisesti, jonka jälkeen sanallistan mittaustuloksia ja teen niistä yhteenvedon. Tutkiessani säveltäjiä, sovittajia ja teoksia, käytän tilastotieteestä lainattua termiä perusjoukko. Sillä tarkoitan 137 säveltäjää ja sovittajaa, joiden tekijä- ja teostiedot olivat tilastointiin tarpeeksi kattavia (ks. liite 2). Perusjoukon lisäksi tarkastelen tutkittavia aihepiirejä myös aineryhmien tasolla. Näin saan paremman kuvan siitä, miten kunkin aineryhmän myötävaikutus näkyy tuloksissa.

Analysoin aineistoa osittain samojen aihepiirien kautta kuin Tähkääpää (Tähkääpää 2022, 34). Olen muokannut aihepiirien järjestystä sekä nimiä tuloksieni kuvailun selkeyttämiseksi. Tutkimukseni aihepiirit ovat johdetuimmat säveltäjät; johdetuimmat elossa olevat säveltäjät; maantieteellinen jakauma; ajallinen jakauma; perusjoukon sukupuolijakauma. Keskityn säveltäjien ja sovittajien muodostaman kokonaisuuden analysointiin, joten en tarkastele Tähkääpään tapaan eniten aineistossa esiintyviä teoksia. Jätän omasta tutkimuksestani pois myös kantaesitysten tilastoinnin, sillä aineistooni ei sisälly kuoronjohdon opintojaksojen konserteissa kantaesitettyjä teoksia.

3.2 Tutkimuksen toteutuksen haasteet ja eettisyys

Aineistojen keruu osoittautui haasteelliseksi, sillä Sibelius-Akatemian kuoronjohdon opetuksen ohjelmistoja ei tätä ennen ole juurikaan dokumentoitu muuten kuin opettajien ja opiskelijoiden yksityisiin arkistoihin. Kirkkomusiikin aineryhmän koordinaattori pystyi toimittamaan osittaiset ohjelmistotiedot muutamalta lukuvuodelta, mutta muiden aineryhmien osalta olen ollut yhteydessä suoraan opintojaksojen opettajiin. Kaikkia tietoja opettajatkään eivät pystyneet antamaan, joten olen täydentänyt aineistoani niiden

opiskelijoiden avulla, jotka ovat säilyttäneet kuoronjohdon ohjelmistoja omissa arkistoisiaan. Olin myös mahdollisuuksien mukaan yhteydessä koti- ja ulkomaisiin kuorosäveltäjiin tai -sovittajiin puutteellisten tekijätietojen osalta. Esimerkiksi Rhonda Polay (Sandberg)³ on yksi säveltäjistä, jonka syntymäaikaa ei ollut mahdollista selvittää minkään tietolähteen avulla. Olin suoraan yhteydessä tähän yhdysvaltalaiseen säveltäjään saadakseni puuttuvat tiedot.

Musiikin johtamisen aineryhmän ohjelmistoissa oli merkintöjä gregorianiikan opiskelusta ja suomalaisen musiikin periodeista mutta ei täydellistä tietoa niiden sisältämistä säveltäjistä tai teoksista. Puutteellinen arkistointi vaikuttaa tutkimustuloksiin siten, että suomalaisista säveltäjistä saadut tulokset ovat todellista hieman suppeammat ja gregoriaaniikka puuttuu aineistosta täysin. Kirkkomusiikin aineryhmästä jäivät puuttumaan sen lukuvuoden 2021–2022 keväällä pidetyn periodin teokset, jonka opiskelijoita ovat olleet B- ja A-tasosuorituksiin tähtäävät opiskelijat. Vastuupettajan arkistoinnin perusteella periodin säveltäjiin ovat kuuluneet Tomás Luis de Victoria, William Byrd, Carlo Gesualdo, Toivo Kuula, Leevi Madetoja, Jean Sibelius ja Selim Palmgren, mutta teosmerkintöjen puuttumisen takia en ole sisällyttänyt kyseistä periodia aineistooni. Edellä mainitut säveltäjät ovat kuitenkin esiintyneet muiden opintojaksojen ohjelmistoissa, joten he ovat joka tapauksessa mukana tutkimusaineistossa.

Olisi ollut mielenkiintoista tutkia ohjelmistoja pidemmällekin menneisyyteen, mutta se olisi ollut tähän työhön varatun ajankäytön puitteissa mahdotonta. Sirpalemaisten lähteiden kokoaminen aineistoksi oli ehdottomasti koko työn haastavin vaihe. Alkuperäinen suunnitelmani oli ottaa tutkimusjaksooni mukaan myös lukuvuoden 2020–2021 ohjelmistot, mutta niiden keruu osoittautui liian haasteelliseksi. Kyseisenä lukuvuonna covid-19-epidemia vaikutti opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen niin kokonaisvaltaisesti, että kahden aineryhmän oli mahdoton toimittaa tarpeeksi kattavia tietoja lukuvuoden 2020–2021 ohjelmistosta. McLean kohtasi samanlaisia ohjelmistojen arkistointiin liittyviä haasteita aineistonsa keruussa (McLean 2023, 30). Hänen mukaansa lukioinstituutiossa toimivien kuorojen ohjelmistojen arkistointi on koulujen puolesta erittäin puutteellista.

En ota kantaa ohjelmistovalintoihin henkilötasolla, vaikka arvot ja ajatukset vaikuttavatkin valintaprosessiin vähintään alitajuisesti. Taideyliopisto on työnantajana velvollinen

---

³ Ottaessani sähköpostitse yhteyttä kyseiseen kuorosäveltäjään, hän esitti henkilökohtaisen pyynnön koskien sukunimensä kirjoitusasua. Tästä syystä jälkimmäinen sukunimi Sandberg esiintyy tutkimuksessani aina sulkeissa.

arvioimaan työntekijöidensä (opettajat ja muu henkilökunta) työssä suoriutumista sekä kehittymistä. Näin ollen todellinen vastuu opetuksen järjestämisestä ja tuloksista on instituutiolla itsellään, joten sen tulisi myös valvoa oppimateriaalien käyttöä ja yhteyttä työelämään.

4 TULOKSET

Tutkimuksen perusjoukkoon kuuluu 137 henkilöä, joista 107 säveltäjää ja sovittajaa ovat mukana kirkkomusiikin aineryhmän, 41 musiikin johtamisen ja 17 musiikkikasvatuksen aineryhmän ohjelmistoissa. Kuoromusiikin sovittajat kuuluvat poikkeuksetta kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistoihin, sillä muiden aineryhmien ohjelmistoihin sisältyy vain kuorosävellyksiä. Kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistot sisältävät huomattavasti suuremman määrän teoksia ja säveltäjiä kuin muiden aineryhmien, sillä aineryhmässä järjestetään vuosittain viisi kuoronjohdon opintojaksoa, kun taas musiikin johtamisen ja musiikkikasvatuksen aineryhmissä vain yksi.

Vertailtaessa omia ja Tähkään tuloksia, on syytä muistaa, että Tähkään tutkimuskohteenä on ollut orkesterimusiikki eikä kuoromusiikki. Länsimaisen taidemusiikin säveltäjät ovat kuitenkin olleet (ja ovat yhä) erittäin laaja-alaisia työssään, eli monien säveltäjien teosluetteloon kuuluu useille eri instrumenteille tai kokoonpanoille sävellettyä musiikkia. Säveltäminen ei yleensä rajoitu pelkkään kuoro- tai orkesterimusiikkiin, joten tulosten vertailu Tähkään kanssa on mahdollista ja nostaa esiin monipuolisella sävellystyöllä ansioituneet säveltäjät. McLean on sen sijaan tutkinut Yhdysvalloissa esitettyä kuoromusiikkia, joten tulosten vertailu antaa näkökulmaa kahden maanosan välisiin yhteneväisyyksiin ja eroihin.

Tuloksia havainnollistavissa taulukoissa käytän aineryhmistä lyhenteitä. Kirkkomusiikin aineryhmä on KiMu, musiikin johtamisen aineryhmä on MuJo ja musiikkikasvatuksen aineryhmä on MuKa. Näitä lyhenteitä käytetään puhekielessä jatkuvasti, sillä ne muodostuvat aineryhmien yhdyssanojen ja sanaliittoumien alkukirjaimista.

4.1 Esiintymistiheyden määrittely

Tutkin aineistossani säveltäjien ja sovittajien frekvenssiä, eli heidän esiintymistiheyttään ohjelmistoissa. Esiintymistiheydellä tarkoitan sitä, kuinka monta kertaa yksittäinen säveltäjä tai sovittaja ohjelmistoissa esiintyy. Käytän esiintymistiheyden arvoa havainnollistamaan, keiden frekvenssi on suurin. Kuorosovittajat eivät lukeudu esitetyimpien henkilöiden joukkoon, sillä kukaan heistä ei esiinny ohjelmistoissa niin usein, että se vastaisi säveltäjien esiintyvyyden määrää.

Esiintymistiheyden arvon laskeminen riippuu säveltäjän esiintymisestä eri lukuvuoden ohjelmistoissa ja siitä, kuinka monta hänen säveltämäänsä teosta ohjelmistoihin on sisällytetty. Esiintyvyyden arvon pienin mahdollinen luku on yksi (1) ja tällöin säveltäjä esiintyy vain kerran yhden aineryhmän ohjelmistossa. Esiintymistiheyden arvo kasvaa kahteen (2), mikäli säveltäjä tai sovittaja esiintyy ohjelmistoissa kahtena lukuvuotena tai jos saman lukuvuoden aikana säveltäjä tai sovittaja esiintyy kahden eri aineryhmän ohjelmistoissa. Esiintymistiheyden arvoon vaikuttaa myös säveltäjien ja sovittajien ohjelmistoissa mukana olevien teosten määrä. Yksi lisäkappale samana lukuvuotena kasvattaa esiintymistiheyden arvoa 0,5 pykälän verran. Jos säveltäjällä tai sovittajalla on yhden aineryhmän ohjelmistossa samana lukuvuotena kaksi teosta, esiintymistiheyden arvo on 1,5. Kolmas kappale kasvattaa arvoa kahteen (2).

Teosten ominaisuudet (pituus, rakenne) eivät vaikuta esiintymisen laskennalliseen arvoon, vaikka käytännöntason tuntirakenteissa pitkäkestoisiin kuoroteoksiin voidaan käyttää enemmän aikaa kuin lyhytkestoisiin teoksiin. Teosten ominaisuuksiin perustuva arvo olisi kuitenkin vaatinut jokaisen partituurin analysoimista, joten sen toteuttaminen ei ollut tutkimukseni puitteissa mahdollista. Perusjoukon moniosaisia teoskokonaisuuksia oli hankala tilastoida niissä tapauksissa, kun kokoelmat olivat pikemminkin yksittäisten teosten sarjoja. Harkitsin tapauksia tekstilähtöisesti ja käsitän samasta tekstilähteestä sävelletyt kokoelmat yhdeksi teokseksi. Tekstien lähde voi olla muun muassa runo, runoelma tai eepos. Esimerkiksi Oliver Messiaenin teoskokoelma *Cinq Rechants* sisältää nimensä mukaisesti viisi eri teosta, mutta Messiaen on kirjoittanut ja säveltänyt ne saman sankaritarun pohjalta. Viisi kuoroteosta muodostaa näin ollen kokonaisuuden, joten *Cinq Rechants* on yksi teos. Hubert Parryn *Songs of Farewell* sisältää kuusi kuoromotettia, mutta niistä yhdenkään teksti ei ole samalta runoilijalta. Näin ollen *Songs of Farewell* sisältää kuusi teosta.

Laajemmista teoskokoelmista kuoronjohdon ohjelmistoihin valikoituu usein vain otteita. Esimerkiksi Frank Martinin moniosainen kaksoiskuoromessu sisältää useita erikseen sävellettyjä messunosia. Osien tekstit ovat samasta lähteestä, joten kaksoiskuoromessu on yksi teos. Kirkkomusiikin aineryhmän lukuvuoden 2022–2023 ohjelmistoon sisältyi ainoastaan otteita kaksoiskuoromessusta (kolme messun osaa), mutta käsitän otteet silti yhdeksi teokseksi, vaikka ne eivät muodosta täysimittaista teoskokonaisuutta. Perustan käsitykseni aikaisemmin mainitsemaani menettelyyn, jonka mukaan teoksen ominaisuudet, kuten pituus ja rakenne, eivät vaikuta esiintymisen laskennalliseen arvoon.

4.1.1 Säveltäjien esiintymistiheyden tulokset

Laskin esiintymistiheyden arvon perusjoukkoon kuuluvien säveltäjien osalta (ks. liite 2) ja sisällytin tilastoon kaikki, joiden arvo on vähintään 5 (ks. taulukko 1). Heistä koostuu tutkimuksessani eniten esiintyvien säveltäjien ryhmä. Ryhmän joukossa suurin esiintymistiheyden arvo on 11,5. Säveltäjistä kaikki paitsi kaksi esiintyvät useamman kuin yhden aineryhmän ohjelmistoissa. Leevi Madetoja ja Knut Nysted sisältyvät vain kirkkomusiikin ohjelmistoihin. Säveltäjät Wolfgang Amadeus Mozart, Toivo Kuula sekä Einojuhani Rautavaara kuuluvat jokaisen aineryhmän (vähintään yhden lukuvuoden) ohjelmistoihin. Kaikki johdetuimmat säveltäjät ovat miespuolisia ja edesmenneitä.

Säveltäjä	Säveltäjien teosten määrä aineryhmittäin ja lukuvuosittain														Esiintymistiheyden arvo perusjoukossa	
	Kimu					Mujo					Muka					
	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Yhteensä	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Yhteensä	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025		Yhteensä
BACH	1,5	1,5	1,5	1	5,5	1	1,5	1,5	1	6						11,5
MOZART	1,5		1	1	3,5	1	1	1		3	1	1	1	1	4	10,5
FOUGSTEDT	3	1	2		6						1			1	2	8
KUULA			2,5		2,5			1,5		1,5	1	1	1	1	4	8
RAUTAVAARA	1		1,5		2,5	1,5			1,5	3		1	1		2	7,5
KOTILAINEN	1		1	1	3						1	1	1	1	4	7
MADETOJA	1,5	3	1	1,5	7											7
SIBELIUS	1	2	2	1	6									1	1	7
ELGAR	1	1,5	1	1	4,5		2			2						6,5
MONTEVERDI	1	1	1		3	1		1	1	3						6
BRITTEN	1,5	1		1,5	4			1		1						5
NYSTEDT	2	1	1	1	5											5
PARRY		1		2	3	1	1			2						5
PURCELL	1,5		1	1,5	4		1			1						5
SCHÜTZ			1,5	1,5	3				2	2						5

Taulukko 1. Perusjoukon säveltäjien esiintymistiheyden arvo aineryhmittäin sekä arvon yhteenlaskettu summa.

Esiintymistiheyden arvon perusteella Taideyliopiston kuoronjohdon opintojaksojen ohjelmistoissa Johann Sebastian Bach on niissä useimmin esiintyvin säveltäjä (arvo 11,5) ja Wolfgang Amadeus Mozart (arvo 10,5) on seuraavaksi esiintyvin. Sekä Nils-Eric

Fougstedtillä ja Toivo Kuulalla on tilaston kolmanneksi suurin esiintymistiheyden arvo (arvo 8). Einojuhani Rautavaara (7,5) sisältyi ohjelmistoihin hieman useammin kuin Otto Kotilainen, Leevi Madetoja ja Jean Sibelius, joiden esiintyvyys on samansuuruinen (7). Edward Elgar (6,5) ja Claudio Monteverdi (6) olivat yhdeksänneksi ja kymmenenneksi useimmin esiintyvät säveltäjät. Esiintymistiheyden tilastoon lukeutuu vielä Benjamin Britten, Knut Nystedt, Henry Purcell ja Heinrich Schütz, joista jokaisen esiintymistiheyden arvo on tilaston pienin (5). Mielestäni esiintyvyyden painoarvo on sitä suurempi mitä useamman aineryhmän ohjelmistoihin säveltäjä kuuluu. Tästä syystä vain kirkkomusiikin aineryhmään kuuluvat säveltäjät Nystedt ja Madetoja eivät edusta instituutiotason tuloksia yhtä hyvin kuin tilaston muut säveltäjät.

Aineryhmätason esiintyvyyden tuloksia tarkastelin esimerkinomaisesti nähdäkseni, miten perusjoukon johdetuimmat säveltäjät sijoittuvat aineryhmäkohtaiseen tilastointiin (ks. taulukko 2). Johdetuimpien säveltäjien määrää oli vaikea rajata aineryhmittäin yhdenmukaiseksi, joten koostin tarkasteltavakseni sellaiset otokset, jotka sisältävät mahdollisimman yhtenevän määrän aineryhmien ohjelmistoissa eniten esiintyviä säveltäjiä. Tämän takia kirkkomusiikin ja musiikkikasvatuksen aineryhmien otokset sisältävät viisi säveltäjää, mutta musiikin johtamisen aineryhmän otos sisältää kuusi säveltäjää.

KiMun otos	Esiintymistiheyden arvo	MuJon otos	Esiintymistiheyden arvo	MuKan otos	Esiintymistiheyden arvo
MADETOJA	7	BACH	6	KOTILAINEN	4
FOUGSTEDT	6	MESSIAEN	4	KUULA	4
SIBELIUS	6	BRAHMS	3	MOZART	4
BACH	5,5	MONTEVERDI	3	KORTEKANGAS	3
NYSTEDT	5	MOZART	3	LINKOLA	3
		RAUTAVAARA	3		

Taulukko 2. Säveltäjien esiintymistiheyden arvo aineryhmittäin.

Aineryhmien otokset poikkeavat melko paljon toisistaan. Kirkkomusiikin aineryhmän useimmin ohjelmistoissa esiintyviä säveltäjiä ovat Leevi Madetoja, Nils-Eric Fougstedt, Jean Sibelius, Johann Sebastian Bach ja Knut Nystedt. Musiikin johtamisen aineryhmän otoksen säveltäjät ovat Johann Sebastian Bach, Oliver Messiaen, Johannes Brahms,

Claudio Monteverdi, Wolfgang Amadeus Mozart ja Einojuhani Rautavaara. Musiikkikasvatuksen esiintyvimpiin säveltäjiin kuuluu Otto Kotilainen, Toivo Kuula, Wolfgang Amadeus Mozart, Olli Kortekangas ja Jukka Linkola. Yksikään säveltäjä ei esiinny kaikissa otoksissa, mutta Bach ja Mozart sisältyvät kahden aineryhmän otoksiin.

Tähkää on koostanut 40 eniten konserttiohjelmissa esitetyn säveltäjän tilaston (Tähkää 2022, 43), johon sisältyy seitsemän samaa säveltäjää kuin tämän tutkimuksen esiintymistiheyden määrää kuvastavaan tilastoon (ks. taulukko 1). Seitsemän molemmissa tutkimuksissa useimmin esiintyvää säveltäjää, siinä järjestyksessä kuin ne Tähkään koostamassa taulukossa esiintyvät (sulkeissa taulukon järjestysluku) ovat: Jean Sibelius (1.); Wolfgang Amadeus Mozart (2.); Johann Sebastian Bach (4.); Einojuhani Rautavaara (19.); Edward Elgar (30.); Leevi Madetoja (38.) McLeanin eniten johdetuimpien säveltäjien tilasto sisältää 70 säveltäjää ja sovittajaa, joiden teoksia on esitetty 20 vuoden aikana vähintään 20 kertaa (McLean 2023, 33–34). McLeanin tilastoissa esiintyy vain kaksi samaa säveltäjää kuin tutkimukseni eniten johdettujen säveltäjien ryhmässä. Mozart on tilaston neljänneksi esitetuin säveltäjä, mutta Bach sijoittuu vasta puolivälin tienoille.

Koko tutkimusaineistooni (ei pelkästään esiintyvyyden tilastoon) sekä Tähkään ja McLeanin tilastoihin sisältyy seitsemän samaa säveltäjää. Säveltäjät ovat Johann Sebastian Bach, Johannes Brahms, Anton Bruckner, Franz Joseph Haydn, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Wolfgang Amadeus Mozart ja Sergei Rahmaninov. Näiden säveltäjien voitaisiinkin olettaa esiintyvän useiden muidenkin kuoro- ja orkesterimusiikkia esittävien instituutioiden ohjelmistoissa ja näin ollen edustavan hyvin länsimaisen taidemusiikin säveltäjäkuvaa. Kuoromusiikin laaja-alaisempaa säveltäjäkuvan tarkastelua voidaan tehdä niiden 13 säveltäjän joukosta, jotka lukeutuvat McLeanin johdetuimpiin säveltäjiin sekä kuuluvat tutkimusaineistooni. Säveltäjät ovat Johann Sebastian Bach, Johannes Brahms, Anton Bruckner, William Byrd, Gerald Finzi, Franz Joseph Haydn, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Wolfgang Amadeus Mozart, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Sergei Rahmaninov, John Rutter, Ralph Vaughan Williams ja Tomás Luis de Victoria.

Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen johdetuin säveltäjä on esiintymistiheyden arvon perusteella Johann Sebastian Bach. Kolme jokaisen aineryhmän ohjelmistoihin kuuluvaa säveltäjää Wolfgang Amadeus Mozart, Einojuhani Rautavaara ja Toivo Kuula edustavat kuitenkin parhaiten instituutiotason tuloksia, koska jokainen aineryhmä on tutkimusjakson aikana valinnut kolmikokoon musiikkia ohjelmistoonsa. Edellä mainitut neljä säveltäjää (Bach, Mozart, Rautavaara ja Kuula) kuvastavat hyvin Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksen ohjelmistojen säveltäjäkuvaa.

4.1.2 Elävien säveltäjien määrittely ja esiintymistiheyden tulokset

Käytän tässä tutkimusluvussa säveltäjistä kirjoitusmuotoa, jossa nimen perään merkityissä sulkeissa näkyy säveltäjien syntymävuosi, josta voi päätellä säveltäjän nykyisen iän. Poikkeavaa kirjoitusmuotoa käytän Ilkka Kuusiston (1933–2025) kohdalla, sillä Kuusisto kuoli alkuvuodesta 2025. Kuusisto kuuluu tässä aihepiirissä elossa oleviin säveltäjiin, sillä hän on ollut elossa ohjelmistojen valintaprosessien aikana. Tähtäpä on menetellyt tutkimuksessaan samoin, eli sisällyttänyt elossa olevien säveltäjien joukkoon kaikki ne, jotka ovat olleet elossa hänen tutkimusjaksonsa aikana (Tähtäpää 2022, 51). Kun tutkimuksessa tarkastellaan kuolinvuosien ja -maiden tilastoja, Kuusisto lukeutuu kuolleiden säveltäjien joukkoon. En tässä tutkimusluvussa vertaile tilastoani Tähtäpään tilastoon, sillä hänen elävien säveltäjien tilastonsa ei sisällä yhtään samaa säveltäjää. McLean ei ole tutkimuksessaan erotellut kuolleiden ja elävien säveltäjien tilastointia.

Perusjoukon säveltäjien ja sovittajien kokonaismäärästä 32 lukeutuvat eläviksi ja 105 kuolleiksi. Näin ollen elossa olevien säveltäjien ja sovittajien prosentuaalinen osuus säveltäjistä on 23,4 %. Tulkitsen tästä suoraviivaisesti, että noin joka neljäs säveltäjä tai sovittaja oli kuoronjohdon ohjelmistovalintoja tehtäessä elossa. Nuorimmat ohjelmistojen elossa olevat henkilöt ovat syntyneet 1980-luvulla: Caroline Shaw (1982–), Matti Turunen (1982–), Mikko Sidoroff (1985–), Annika Fuhrmann (1986–) ja Pärt Uusberg (1986–). Vanhimmat elossa olevat taas 1930-luvulla: Per Nørgård (1932–), Ilkka Kuusisto (1933–2025), Arvo Pärt (1935–) ja Kurt Suttner (1936–).

Kuten tutkimuksessa on aikaisemmin todettu, kunkin aineryhmän säveltäjien ja sovittajien ohjelmistoissa esiintyvät määrät poikkeavat paljon toisistaan. Kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistoissa elossa olevia säveltäjiä ja sovittajia on 27, joten säveltäjien prosentuaalinen osa kokonaismäärästä 107 on 25,2 %. Musiikin johtamisen aineryhmän kokonaismäärä säveltäjiä on 41, joista kolme (7,3 %) on yhä elossa. Musiikkikasvatuksen ohjelmistoissa esiintyy yhteensä 17 säveltäjää, joista neljä on eläviä (23,5 %). Kirkkomusiikin ja musiikkikasvatuksen aineryhmien prosenttimäärät ovat erittäin lähellä toisiaan, mutta musiikin johtamisen aineryhmän vastaava prosenttiluku on noin kolme kertaa muita pienempi.

Esiintymistiheyden arvo (ks. taulukko 3) on sitä suurempi mitä useammin henkilön teoksia ohjelmistoissa esitetään yhden tai useamman lukuvuoden aikana. Rajasin johdetuimpien (elossa olevien) säveltäjien joukosta henkilöt, joiden esiintymistiheyden arvo oli

pienin mahdollinen, eli yksi (1). Kuusi johdetuinta säveltäjää olivat Ilkka Kuusisto, Olli Kortekangas, Jukka Linkola, Mikko Heiniö, Jaakko Mäntyjärvi, Rhonda Polay (Sandberg) ja Matti Turunen. Kuusisto on johdetuin elossa oleva säveltäjä ja hänen esiintymistiheytensä arvo on 4,5. Muiden säveltäjien esiintymistiheyden arvo on kaksi (2) tai kolme (3). Elossa olevien säveltäjien esiintymistiheyden arvot jäävät niin pieniksi, että säveltäjät eivät kuulu aineiston useimmin esiintyviin säveltäjiin.

Säveltäjät	KiMu					MuJo					MuKa					Esiintymistiheyden arvo
	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Yhteensä	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Yhteensä	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	Yhteensä	
KUUSISTO (1933–2025)	1,5		1	2	4,5											4,5
KORTEKANGAS (1955–)											1	1	1		3	3
LINKOLA (1955–)											1		1	1	3	3
HEINIÖ (1948–)			1		1	1				1						2
MÄNTYJÄRVI (1963–)	1		1		2											2
POLAY (SANDBERG) (1951–)											1		1		2	2
TURUNEN (1982–)	1			1	2											2

Taulukko 3. Perusjoukon elävien säveltäjien esiintymistiheyden arvo aineryhmittäin sekä arvon yhteenlaskettu summa.

Kirkkomusiikin ohjelmistoihin sisältyy seuraavat kolme säveltäjää, jotka esiintyvät ohjelmistoissa kahtena lukuvuotena: Ilkka Kuusisto (1933–2025), Jaakko Mäntyjärvi (1963–) ja Matti Turunen (1982–). Musiikkikasvatuksen aineryhmän ohjelmistoissa ovat mukana seuraavat kolme säveltäjää, joiden teoksia on johdettu kahtena tai kolmena lukuvuotena: Olli Kortekangas (1955–), Jukka Linkola (1955–) ja Rhonda Polay (Sandberg) (1951–). Musiikin johtamisen aineryhmien elossa olevat säveltäjät esiintyvät ohjelmistoissa ainoastaan kerran.

Ilkka Kuusiston (1933–2025) esiintymistiheyden arvo on tilastossa suurin ja Mikko Heiniö (1948–) on ainoa elossa oleva säveltäjä, joka esiintyy kahden aineryhmän ohjelmistoissa. Mielenkiintoinen havainto tilastossa on, että siihen kuuluu naispuolinen säveltäjä Rhonda Polay (Sandberg) (1951–), jonka teosta musiikkikasvatuksen kuoronjohdon

opiskelijat ovat johtaneet kahtena lukuvuotena. Aineryhmien ohjelmistoihin valikoituu elävien säveltäjien musiikkia hyvin tapauskohtaisesti, joten tilastoa kannattaakin tarkastella ennen kaikkea aineryhmätasolla.

4.2 Maantieteellisen jakauman määrittely

Tähkää on jaotellut säveltäjät heidän synnyinmaidensa perusteella (Tähkää 2022, 40–42), mutta mielestäni menetelmä ei tuota luotettavaa maantieteellistä jakaumaa. Vaikka lähes kaikista säveltäjistä on mahdollista saada yksityiselliset tiedot synnyin- ja kuolinmaista, ne eivät yksistään kerro säveltäjän kansallisuutta tai sitä, missä hän on viettänyt aktiiviuransa. Ei kuitenkaan olisi tämän tutkimuksen puitteissa mahdollista selvittää jokaisen 137 säveltäjän ja sovittajan aktiiviuran maantieteellistä sijaintia tai heidän kansallista identiteettiään, sillä se veisi tilastopohjaista tutkimusta menetelmällisesti eri suuntaan. Aktiiviuran maantieteellinen sijainti vaatisi myös tulkintaa historiallisten alueiden, kuten Böömin, osalta, sekä siitä syystä, että menneeseen ajankuvaan on kuulunut kosmopoliittinen elämäntapa. Säveltäjät ovat voineet työskennellä ja matkustaa jatkuvasti eri kulttuurikaupunkien välillä ja saattaneet tuntea olevansa muun kuin synnyinmaansa kansalaisia. Hyvä esimerkki maantieteellisen jakauman haasteista on Fredrik Pacius, joka syntyi Saksassa ja kuoli Suomessa. Hän on saksalainen säveltäjä ja kuoronjohtaja, jonka aktiiviura muovasi suomalaista musiikkihistoriaa sekä -perimää. Pacius työskenteli ja asui Suomessa ja hänen tunnetuimpia sävellyksiänsä ovat kansallislaulumme Maamme laulu sekä Suomen laulu. Hän on yksi Suomen suurista kuoromaestroista, jonka vaikutuksesta kuorolauluperinne sai alkunsa Suomen yliopistoissa. (Pajamo 2015, 15–28)

Säveltäjien synnyin- ja kuolinmaita (ks. liite 3) oli 21. Tutkin maantieteellistä jakaumaa erikseen edesmenneiden sekä elossa olevien säveltäjien ja sovittajien kesken saadakseni mahdollisimman vertailukelpoisia tuloksia. Analysoin tarkemmin maantieteellistä jakaumaa johdetuimpien säveltäjien ryhmän osalta. Näiden säveltäjien tiivis määrä ja useat heidän uraansa käsittelevät tutkimusjulkaisut mahdollistavat kansalaisuuden selvittämisen. Maantieteellisen jakauman tilastoinnin jälkeen vertaan saamiani tuloksia Tähkään tuloksiin, vaikka ne eivät ole suoraan verrannollisia keskenään. Vertailu antaa kuitenkin viitteitä siitä, onko Suomen orkesterimusiikin ohjelmistoissa samankaltaisuuksia.

4.2.1 Maantieteellinen jakauman tulokset

Perusjoukon edesmenneisiin säveltäjiin ja sovittajiin lukeutuu 106 henkilöä (alkutalvesta 2025 kuollut Ilkka Kuusisto mukaan lukien). Kahden säveltäjän synnyinmaa (Jacobus Clemens non Papa ja Guillaume Dufay) ja yhden kuolinmaa (Carl-Bertil Agnestic) jäi luotettavien tietolähteiden puutteellisuuden takia tuntemattomaksi⁴. Edesmenneiden säveltäjien eri synnyin- ja kuolinmaiden yhteenlaskettu määrä oli 19. Euroopan maissa (Venäjä mukaan lukien) oli syntynyt 91 henkilöä (85,5 %) ja kuollut 100 (94,3 %). Yhdysvalloissa, eli Pohjois-Amerikan maanosassa oli syntynyt 3 (2,8 %) henkilöä ja kuollut 5 (4,7 %). Muihin maanosiin synnyin- ja kuolinmaat eivät sijoittuneet.

Valitsin maiden joukosta henkilömäärällisesti suurimmat synnyin- ja kuolinmaat, jonka perusteella muodostui seitsemän maan otos (ks. taulukko 4). Otoksen maat ovat olleet vähintään 6 henkilön synnyin- tai kuolinmaa ($\geq 5,7$ %). Taulukon perusteella kuoronjohdon ohjelmistojen säveltäjistä noin puolet ovat joko Suomesta tai Iso-Britanniasta. Kolmasosa tulee Keski-Euroopan suurimpien maiden joukosta ja noin viidesosa muista Euroopan maista (Venäjä mukaan lukien) tai Yhdysvalloista. Pohjoismaissa syntyneitä ja kuolleita säveltäjiä on yhteensä 30 (28,3 %). Kun Suomen osuus vähennetään tuloksista, Pohjoismaissa syntyneitä säveltäjiä ja sovittajia on 9 ja kuolleita 8. Pohjoismaiden osuus on ilman Suomen vaikutusta samansuuruinen kuin Saksan, joten ne eivät erotu tilastosta merkittävästi. Otoksen ulkopuolelle jää 13 maata, jotka ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Liechtenstein, Norja, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Venäjä, Viro ja Yhdysvallat.

Synnyinmaa	henkilömäärä	%	Kuolinmaa	henkilömäärä	%
Iso-Britannia	24	22,6 %	Iso-Britannia	23	21,7 %
Suomi	21	19,8 %	Suomi	22	20,8 %
Italia	13	12,3 %	Italia	12	11,3 %
Ranska	9	8,5 %	Ranska	11	10,4 %
Saksa	8	7,5 %	Saksa	8	7,5 %
Ruotsi	7	6,6 %	Ruotsi	6	5,7 %
Itävalta	4	3,8 %	Itävalta	8	7,5 %
Muut synnyinmaat	20	18,9 %	Muut kuolinmaat	16	15,1 %

Taulukko 4. Kuolleiden säveltäjien ja sovittajien synnyin- ja kuolinmaihin perustuva tilasto.

⁴ Heidät on laskettu mukaan (ks. liite 3) ”Muut synnyinmaat” sekä ”Muut kuolinmaat”-sarakeisiin.

Elossa olevia säveltäjiä ja sovittajia perusjoukossa on 31 henkilöä ja heidän keskuudessaan yhdeksän eri synnyinmaata. Henkilöistä 16 on syntynyt Suomessa, joten Suomessa syntyneet muodostavat joukon enemmistön. Neljä säveltäjää on syntynyt Yhdysvalloissa, ja kaksi Iso-Britanniassa ja sekä Kanadassa että Virossa. Belgia, Brasilia, Saksa ja Tanska ovat kukin yhden säveltäjän synnyinmaa. Kirkkomusiikin ohjelmistoihin kuuluva säveltäjä Ernani Aguiar on syntynyt Etelä-Amerikan maanosassa (Brasilia), mutta muut synnyinmaat kuuluvat Euroopan tai Pohjois-Amerikan maanosiin.

Tähkápään saamista tuloksissa Suomi oli selvästi edustetuin maa, mutta sitä seurasivat Saksa, Itävalta ja Venäjä. Iso-Britanniansa syntyneitä säveltäjiä oli vähemmän kuin Ranskassa ja Italiassa. (Tähkápää 2022, 40–41.) Kun tämän tutkimuksen tuloksia peilataan Tähkápään tutkimukseen, voidaan ainakin todeta Suomessa syntyneiden muusikoiden teosten olevan enemmistössä sekä kuoro- että orkesterimusiikin kentällä. Sen lisäksi molempien kärkiin lukeutuvat myös Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Ranska ja Saksa. Venäläisten säveltäjien musiikkia sisältyy kuoronjohdon ohjelmistoihin vain muutaman teoksen verran, vaikka se on erittäin esitettyä orkesterien keskuudessa. Sen puuttumiseen voi vaikuttaa naapurimaiden välisten suhteiden rajoitteet, joita on linjattu maaliskuusta 2022 alkaen, kun Ukrainan ja Venäjän välinen sotatilanne kärjistyi. Venäjän kieli on myös foneettisesti haastavaa laulettavaa, joten musiikin omaksuminen haastaa laulajaa aivan eri tavalla kuin soittajaa.

4.2.2 Eniten ohjelmistoissa esiintyvien säveltäjien maantieteellinen jakauma

Tutkimuksen eniten esiintyvien säveltäjien maantieteellinen jakauma on melko yhtenevä kuolin- ja synnyinmaan tilastoinnista saatujen tulosten kanssa (ks. taulukko 5). Johdetuimpien säveltäjien enemmistö koostuu suomalaisista ja isobritannialaisista säveltäjistä. Heistä suomalaisia on kuusi ja isobritannialaisia neljä. Saksalaisia säveltäjiä ryhmässä on kaksi ja loppukolmikkoon kuuluvat italialainen, itävaltalainen ja norjalainen säveltäjä. Ranskalaisia ryhmässä ei ole, mikä on poikkeavaa aikaisempiin tuloksiin nähden (synnyin- ja kuolinmaan maantieteellinen jakauma). Musiikin johtamisen aineryhmän opiskelijat johtavat vuosittain ranskalaisen säveltäjän Oliver Messiaenin teosta *Cinq Rechants*, mutta Messiaenin esiintyvyystiheyden arvo on pienempi kuin 5, joten hän ei sisälly johdetuimpien säveltäjien ryhmään.

Maa	Säveltäjä	Aineryhmä
Suomi	FOUGSTEDT	Kimu, Muka
	KOTILAINEN	Kimu, Muka
	KUULA	Kimu, Mujo, Muka
	MADETOJA	Kimu
	RAUTAVAARA	Kimu, Mujo, Muka
	SIBELIUS	Kimu, Muka
Iso-Britannia	BRITTEN	Kimu, Mujo
	ELGAR	Kimu, Muka
	PARRY	Kimu, Mujo
	PURCELL	Kimu, Mujo
Saksa	BACH	Kimu, Mujo
	SCHÜTZ	Kimu, Mujo
Italia	MONTEVERDI	Kimu, Muka
Itävalta	MOZART	Kimu, Mujo, Muka
Norja	NYSTEDT	Kimu

Taulukko 5. Ohjelmistoissa eniten esiintyvien säveltäjien maantieteellinen jakauma ja tieto siitä, minkä aineryhmän ohjelmistoihin säveltäjät kuuluvat.

Maantieteellisen jakauman tarkastelu aineryhmittäin on niin ikään mahdollista tilastoida aineryhmäkohtaisten ohjelmistojen esiintyvimpien säveltäjien otoksista (ks. taulukko 6). Tilasto osoittaa, että kirkkomusiikin aineryhmän otokseen kuuluu kolme suomalaista ja yksi saksalainen sekä norjalainen säveltäjä. Musiikin johtamisen aineryhmässä kaksi kuu-
desta säveltäjästä on saksalaisia ja loppujoukkoon kuuluu yksi ranskalainen, italialainen, itävaltalainen ja suomalainen. Musiikkikasvatuksen aineryhmän otokseen sisältyy neljän suomalaisen säveltäjän lisäksi yksi itävaltalainen. Kirkkomusiikin ja musiikkikasvatuk-
sen aineryhmien säveltäjäotokset koostuvat pääosin suomalaisia. Musiikin johtamisen osastolla säveltäjien maantieteellinen jakauma on yllättävän monipuolinen ja siihen sisäl-
tyy viisi eri kansallisuutta.

Maa	KiMun säveltäjäotos	Maa	MuJon säveltäjäotos	Maa	MuKan säveltäjäotos
Suomi	FOUGSTEDT	Saksa	BACH	Suomi	KORTEKAN-GAS
	MADETOJA		BRAHMS		KOTILAINEN
	SIBELIUS	Italia	MONTEVERDI		KUULA
Norja	NYSTEDT	Itävalta	MOZART		LINKOLA
Saksa	BACH	Ranska	MESSIAEN	Itävalta	MOZART
		Suomi	RAUTAVAARA		

Kuva 6. Aineryhmien säveltäjäotosten maantieteellinen jakauma.

Maantieteellistä jakaumaa tarkasteltaessa pidän merkittävämpänä ja luotettavampana tuloksena johdetuimpien säveltäjien maantieteellistä jakaumaa kuin perusjoukon synnyin- ja kuolinmaiden tilastosta saatuja tuloksia. Molempien tilastojen tulokset ovat kuitenkin samansuuntaisia, joten ne tukevat toinen toisiaan. Taideyliopistossa johdetaan eniten suomalaisten säveltäjien teoksia ja toiseksi eniten isobritannialaisten. Kolmanneksi eniten johdetaan saksalaista musiikkia. Itävallan osuus on Mozartin esiintyvyyden arvon takia myös hyvin suuri, mutta synnyin- ja kuolinmaiden maantieteellisen jakauman perusteella ranskalaista ja italialaista musiikkia edustaa ohjelmistoissa useampi säveltäjä kuin itävaltalaisista.

4.3 Ajallisen jakauman määrittely

Ohjelmistojen tutkimisen yksi mielenkiintoisimmista näkökulma on teosten sekä niiden tekijöiden edustamat tyyliuuntaukset. Tyyliuuntaukset perustuvat tässä tutkimuksessa Euroopan musiikin historian aikakausiin (myöhemmin aikakaudet), joihin Suomessa pohjautuu myös länsimaisen musiikin historian opetus. Teoksia tai säveltäjiä ei voi kuitenkaan yksiselitteisesti sijoittaa pelkästään tietyn tyyliuuntauksen edustajaksi, koska usein teoksista ja niiden tekijöistä pystyy tunnistamaan monen tyyliuuntauksen piirteitä. Monet säveltäjät ovat ottaneet ja ottavat edelleenkin vaikutteita siltä aikakaudelta, mikä heitä eniten inspiroi. Vaikutteiden lisäksi säveltämiseen liittyy myös uuden luominen, joka voi synnyttää ennenkuulumattomia ilmiöitä. Jokainen historian tuntema aikakausi on siis viitteellinen rajaus, jonka aikana on esiintynyt (ja esiintyy) monia eri tyyliä lomittain.

Käytän tässäkin luvussa esiintyvien säveltäjien yhteydessä kirjoitusasua, joissa ilmoitan säveltäjien synnyin- ja kuolinvuoden nimen yhteydessä, sillä se antaa tarkemman kuvan säveltäjien sijoittumisesta historian viitekehyksiin.

Tähkää tutki omassa tutkimuksessaan säveltäjien ikäjakaumaa syntymävuosien avulla (Tähkää 2022, 35), joka on ymmärrettävää hänen aineistonsa laajuuden vuoksi. Mielestäni menetelmä on kuitenkin hyvin epäluotettava, sillä kukaan ei voi aloittaa säveltämistä synnyinvuotenaan. Monet säveltäjät ovat myös syntyneet kahden aikakauden taitekohdassa, joten he ovat saattaneet aloittaa sävellysuransa vasta jälkimmäisen aikakauden aikana. Jos säveltäjien ja sovittajien läpikäyminen yksitellen olisi mahdollista, luotettavan tuloksen aikakauden edustuksesta antaisi tieto kunkin säveltäjän aktiiviuran ajankohdasta. Pysin synnyin- ja kuolinvuoden perusteella pääsemään kuitenkin mahdollisimman lähelle aktiiviuran ajankohtaa. Olisi luotettavampaa tutkia teosten sävellys- tai sovitusvuoteen perustuvaa jakaumaa, mutta koska perusjoukkoon sisältyy yli 200 teosta, niiden läpikäyminen ei ole tämän työn rajauksen puitteissa mahdollista. Sävellys- ja sovitusajankohdista ei myöskään ole aina saatavilla tarkkoja tietoja, joten osa vaatisi perusteellisempaa selvitystä. Säveltäjien ja sovittajien synnyin- ja kuolinvuodet ovat sen sijaan helpommin saatavilla.

Säveltäjien aktiiviuran määrittelemisenkin on varsin haasteellista, sillä ammatti ei ole si-donnainen mihinkään tiettyyn ikävuoteen eikä siitä varsinaisesti eläköidyt. Monet säveltäjät ovat säveltäneet kuolemaansa saakka – etenkin niissä tapauksissa, kun kuolema on tapahtunut yllättäen. Säveltäminen on saattanut myös olla kausittaista ja ura sisältää useita aktiivisempia vuosia, joiden välissä on saattanut olla pidempiä tai lyhempiä hiljaisia ajanjaksoja. Päätin tästä syystä laskea synnyin- ja kuolinaikojen perusteella sen vuosiluvun, milloin kukin säveltäjä tai sovittaja on kirjaimellisesti saavuttanut elämänsä puolivälin. Kutsun tätä ajankohtaa keski-ikäksi, joka ei tässä tutkimuksessa tarkoita saman nimiseksi kutsuttua ihmisen ikäkautta. Nuorin perusjoukkoon kuuluvista henkilöistä on ollut kuollessaan 31-vuotias ja vanhin 101-vuotias, joten heidän keski-ikänsä on sijoittunut täysin eri ikävaiheisiin: 50 vuoden ja 15 vuoden tienoille. Viisissäkymmenissä olevat säveltäjät voivat hyvinkin elää aktiiviuraansa, mutta näin ei voida olettaa monestakaan 15-vuotiaasta. Kummassakin iässä ihminen on kuitenkin kykenevä tuottamaan sävellyksiä ja tal-lentamaan niitä muistiin.

Säveltäjiä ei ole tietääkseni tutkittu keski-ian mukaan koskaan aikaisemmin, joten se on tässä tutkimuksessa kokeellinen menetelmä. Sen virhemarginaalia voidaan arvioida tarkastelemalla musiikin historian merkkihenkilöiden keski-ian mukaan määräytyvää

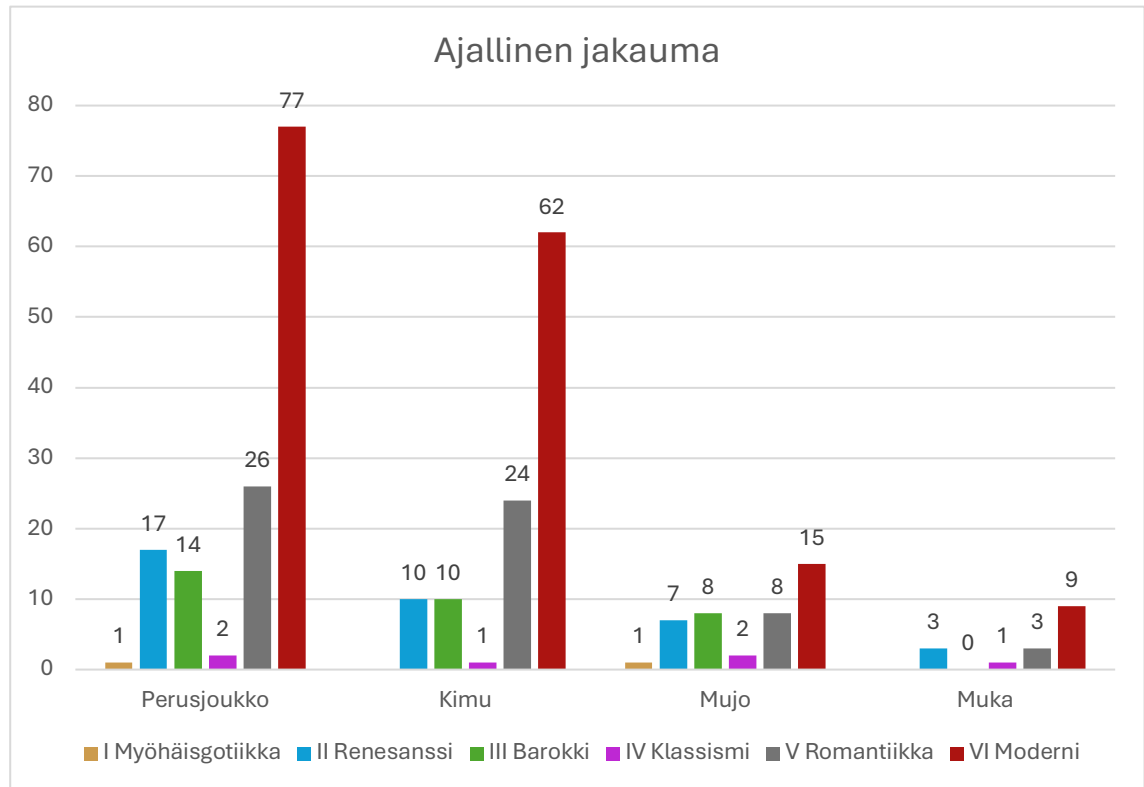
ajanjaksoa (katso liite 4), sillä nämä henkilöt mielletään yleisesti vain tiettyjen aikakausien vaikuttajiksi. Tässä tutkimuksessa virhemarginaaliin sijoittuvat ainakin seuraavat säveltäjät Heino Kaski (1885–1957) ja Jean Sibelius (1865–1957), jotka keski-ikänsä puolesta edustavat modernia aikakautta, vaikka heidät mielletään yleisesti Suomen kansallisromantiikan keskeisiksi säveltäjiksi. Virheellisesti myös Franz Schubert (1797–1828) edustaa tässä tutkimuksessa romantiikan aikakautta, vaikka kuuluu klassismin ajan merkikhenkilöihin. Virhemarginaali vaikuttaa kuitenkin jäävän melko pieneksi, sillä keski-ikä jakaa suurimman osan aikakausien keskeisistä vaikuttajista oikeisiin ryhmiin. Esimerkiksi Giovanni Pierluigi da Palestrina (1595–1594), Johann Sebastian Bach (1685–1750), Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791), Johannes Brahms (1833–1897) ja Oliver Messiaen (1908–1992) sijoittuvat aikakausille, joille heidät tyypillisesti musiikinhistorian analyysissä sijoitetaan. Tutkimustavan luotettavuutta voitaisiinkin ehkä jatkossa edistää tulkitsemalla aikakausien rajakohtia viitteellisemmin.

Aikakausien mukainen ryhmittely on perusteltua tehdä Euroopan musiikinhistorian mukaisesti, sillä maantieteellisen jakauman perusteella perusjoukon 137 henkilöistä 85,5 % syntyi ja 94,3 % kuoli Euroopassa. Sen lisäksi yhä elossa olevista säveltäjistä ja sovittajista 80,6 % on syntynyt Euroopassa. Jaoin säveltäjät ja sovittajat heidän keski-ikänsä perusteella kuuteen eri ryhmään, jotka on nimetty roomalaisin numeroin I–VI (Liite 4) ja kukin ryhmä edustaa yhtä Euroopan musiikinhistorian aikakautta. Mikäli keski-ikä sijoittuu kahden aikakauden taitteeseen, olen sijoittanut säveltäjän tai sovittajan aikaisemman aikakauden mukaiseen ryhmään. Havainnollistan aikakausien tuloksia henkilömäärien avulla, mutta myös prosentuaalisia osuuksia käyttäen. Musiikin johtamisen aineryhmän 41 säveltäjää ja musiikkikasvatuksen aineryhmän 17 ovat sen verran pieniä joukkoja, että yhdenkin säveltäjän muutos vaikuttaa tulokseen monen prosenttiyksiköiden verran. Prosenttimäärät kuitenkin kuvastavat selkeästi sitä, minkä suuruisista osista kokonaissumma muodostuu, joten käytän niitä jokaisen aineryhmän kohdalla.

4.3.1 Ajallisen jakauman tulokset

Aikakaudet ovat määritelty Taideyliopiston musiikinhistorian tietokannan aikajanan mukaan (Aikakaudet). On syytä muistaa eri tyyllisuuntausten vaikuttaneen lomittain toistensa kanssa, kuten mainitsin edeltävässä luvussa. Ryhmät I–VI edustavat seuraavia kronologisesti eteneviä aikakausia: I Myöhäisgotiikka 1300–1420; II Renessanssi 1420–1600; III Barokki 1600–1750; IV Klassismi 1750–1800; V Romantiikka, realismi 1800–1900; VI

Moderni 1890–. Tutkin, miten perusjoukon säveltäjät ja sovittajat jakautuvat eri aikakausille sekä eri aikakausien painottumista aineryhmittäin (ks. kuvaaja 1). Samassa kuvajassa näkyy myös aineryhmittäin edustettujen aikakausien jakauma.

Kuvaaja 1. Perusjoukon ja aineryhmien keski-ikään perustuva ajallinen jakauma.

Perusjoukon 137 säveltäjästä ja sovittajasta 56,2 % edustaa modernia aikakautta (VI-ryhmä). Joukkoon sisältyy 31 yhä elossa olevaa ja 46 edesmennyttä henkilöä. Tuloksen perusteella joka toinen ohjelmistoissa esiintyvä säveltäjä on modernilta aikakaudelta ja aineryhmätasolla tarkasteltuna näin voidaan sanoa myös kirkkomusiikin ja musiikkikasvatuksen aineryhmittä. Kirkkomusiikin aineryhmän 107 säveltäjästä 62:n (57,9 %) keski-ikä sijoittuu modernille aikakaudelle ja musiikkikasvatuksen 17 säveltäjästä yhdeksän (52,9 %). Musiikin johtamisen aineryhmän ohjelmistojen 41 säveltäjästä 15 (36,6 %) eli noin kolmasosa edustaa modernia aikakautta. Tilaston toisessa ääripäässä ovat myöhäisgotiikka (I-ryhmä) ja klassismi (III-ryhmä), joiden henkilömäärä oli vähäisin. Myöhäisgotiikan aikakautta edusti vain yksi säveltäjä, Guillaume de Machaut (n.1300–1377), jonka perusjoukkoon kuuluvaa teosta on johdettu musiikin johtamisen aineryhmässä. Klassismin aikakaudelle sijoittui kaksi säveltäjää, Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) sekä Joseph Haydn (1732–1809). Mozart sisältyy kaikkien aineryhmien

ohjelmistoihin ja Haydn musiikin johtamisen aineryhmän yhteen ohjelmistoon. Klassismin ajan vähäinen osuus ohjelmistoista oli kaikille aineryhmille yhteistä.

Romantiikka (V-ryhmä) oli tilaston toiseksi edustetuin aikakausi ja se sisältää perusjoukon 26 (19,0 %) säveltäjää tai sovittajaa. Kirkkomusiikin aineryhmässä romantiikan aikalaisia oli 24 (22,4 %). Musiikin johtamisen aineryhmän vastaava luku on 8 (19,5 %) ja musiikkikasvatuksen aineryhmän säveltäjien määrä oli kolme (17,6 %). Sekä perusjoukon että aineryhmätason tulokset romantiikan edustuksesta olivat hyvin samansuuntaisia, joten kokonaissumman viidesosa kuvaa perusjoukon lisäksi myös tuloksia aineryhmätasolla.

Kolmanneksi ja neljänneksi edustetuimmat aikakaudet olivat renessanssi (II-ryhmä) ja barokki (III-ryhmä), jotka yhteenlaskettuina kattavat perusjoukon henkilöiden kokonaissummasta noin viidesosan. Renessanssi oli hieman barokkia edustetumpi aikakausi, sillä sen ajalle sijoittui 17 henkilöä (12,4 %). Barokin aikakautta puolestaan edusti 14 (10,2 %) säveltäjää. Kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistot sisälsivät yhtä paljon kummankin aikakauden edustajia ja heitä esiintyi molemmissa ryhmissä 10 (9,3 %). Musiikin johtamisen aineryhmän ohjelmistoissa tilastot olivat päinvastaiset, eli barokki oli hieman renessanssia edustetumpi ryhmä, vaikkakin vain yhden säveltäjän verran. Barokin aikakaudelle lukeutui 8 (19,5 %) henkilöä ja renessanssin aikakaudelle seitsemän (17,1 %). Keski-ikäjakauman perusteella musiikkikasvatuksen osaston neljän lukuvuoden ohjelmistoista ei ole yhtäkään barokin ajan säveltäjää. Ainoiden vanhanmusiikin edustajien keski-ikä sijoittuu renessanssin aikakaudelle. He ovat John Farmer (n. 1570–n.1601), Giovanni Gastoldi (1554–1609) ja Thomas Morley (n.1557–1602), joista jokaisen elinkaari päättyy barokin aikakauden alkuun, joten he ovat eläneet ja säveltäneet pääosin renessanssin aikakaudella. Virhemarginaalin todennäköisyys heidän osaltaan on todella pieni.

4.3.2 Eniten ohjelmistossa esiintyvien säveltäjien ajallinen jakauma

Tilastoin ajallista jakaumaa myös ohjelmistoissa eniten esiintyvien säveltäjien ryhmästä (ks. taulukko 7). Säveltäjistä kuusi (40 %) ovat modernilta aikakaudelta, joka on 16,2 % vähemmän kuin perusjoukkoon kuuluvien säveltäjien ja sovittajien kokonaissummasta. On siis mahdollista, että modernien säveltäjien teokset eivät hallitse kuoronjohdon ope-
tusta niin paljon kuin mitä aikakauden säveltäjien kokonaismäärä perusjoukossa (56,2 %) antaa olettaa. Romantiikan sekä barokin aikakauden edustajia on neljä (26,7 %).

Renessanssin edustajia ryhmässä ei ollut, joten esiintymistiheyden perusteella barokin ajan teoksia johdetaan Taideyliopiston kuoronjohdon opintojaksoilla enemmän kuin renessanssin ajan.

Taulukko 7. Perusjoukossa eniten esiintyvien säveltäjien edustama aikakausi sekä aineryhmä,

Säveltäjä	aikakausi	Aineryhmä
BACH	barokki	Kimu, Mujo
MOZART	klassismi	Kimu, Mujo, Muka
FOUGSTEDT	moderni	Kimu, Muka
KUULA	romantiikka	Kimu, Mujo, Muka
RAUTAVAARA	moderni	Kimu, Mujo, Muka
KOTILAINEN	romantiikka	Kimu, Muka
MADETOJA	moderni	Kimu
SIBELIUS	moderni	Kimu, Muka
ELGAR	romantiikka	Kimu, Mujo
MONTEVERDI	barokki	Kimu, Mujo
BRITTEN	moderni	Kimu, Mujo
NYSTEDT	moderni	Kimu
PARRY	romantiikka	Kimu, Mujo
PURCELL	barokki	Kimu, Mujo
SCHÜTZ	barokki	Kimu, Mujo

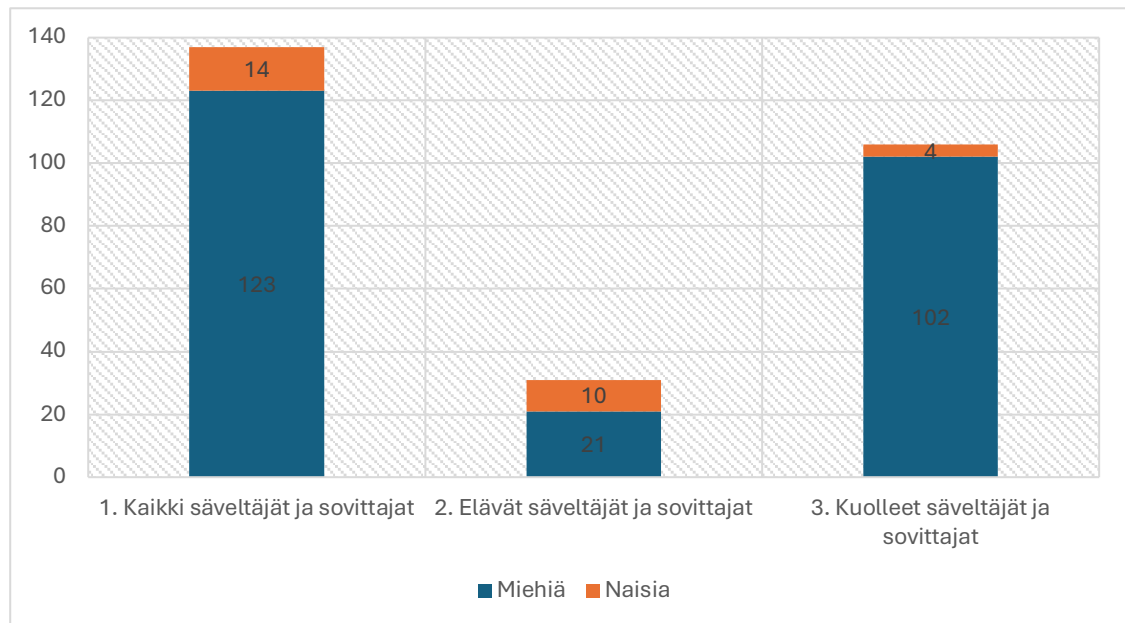
jonka ohjelmistoihin säveltäjä sisältyy.

Perusjoukon keski-ikäjakauman ja ohjelmistoissa eniten esiintyvien säveltäjien ajallisen jakauman perusteella Taideyliopiston kuoronjohdon opinnoissa johdetaan selvästi eniten teoksia modernilta ja romanttiselta aikakaudelta. Vaikka klassismin aikakauden edustus ajallisen jakauman tilastossa on vähäinen, niin suuri osa tutkimusjakson opiskelijoista on johtanut klassismin aikakauden musiikkia, kun Mozartin teokset kuuluvat kaikkien aineryhmien ohjelmistoihin. Musiikin johtamisen aineryhmän ohjelmistojen ajallinen jakauma on tasaisempi kuin kahden muun aineryhmän ja siihen sisältyy kaikki tarkasteltavat aikakaudet (ryhmät I-VI).

4.4 Perusjoukon sukupuolijakauman tulokset

Tutkin säveltäjien ja sovittajien sukupuolijakaumaa tutkimuksen perusjoukosta. Aineistoni naispuolisiin säveltäjiin ja sovittajiin sisältyy myös perusjoukon lisäksi ainakin kaksi muuta naista, mutta heitä ei sisällytetä tutkimustuloksiin, koska he kuuluvat

tekijäryhmään (ks. liite 1). Perusjoukon 137 säveltäjästä ja sovittajista 14 (10,2 %) on naisia ja 123 (89,9 %) miehiä. Kuoronjohdon opetuksen ohjelmistojen sukupuolijakauman tilastointi havainnollistaa erittäin hyvin miten pieni joukko naisia ohjelmistoihin sisältyy (ks. kuvaaja 2). Perusjoukon 106 kuolleesta säveltäjästä neljä (3,8 %) on naisia. 31 Elävien sukupuolijakauma on naisille suotuisampi ja naisia siihen sisältyy 10 (32,3 %).

Kuvaaja 2. Perusjoukon säveltäjien ja sovittajien sukupuolijakauma.

Perusjoukossa esiintyvistä naisista kuusi on Suomessa, kuusi Pohjois-Amerikassa ja kaksi Italiassa syntyneitä (ks. taulukko 8). Suomalaiset säveltäjät ovat Greta Dahlströmiä lukuun ottamatta eläviä, ja heistä vanhimmat kaksi ovat syntyneet 1970-luvulla. Näin ollen suomalainen musiikinhistoria jää melko suppeaksi naisten säveltämien teosten osalta. Vanhimmat naiset ovat Italiassa 1600-luvulla, eli barokin aikakaudella eläneet Isabella Leonarda ja Barbara Strozzi. Perusjoukkoon ei sisälly naisia vuosien 1704–1887 väliseltä ajalta, joten klassismi sekä suurin osa romantiikan sisältämistä aikakausista jäävät ilman naispuolisten säveltäjien edustusta. Leonardan ja Strozzin jälkeen ohjelmistojen vanhimmat säveltäjät Amy Beach ja Greta Dahlström elivät uus- sekä jälkiromantiikan tyyliuuntauksen ajanjaksojen aikana. Loput 10 perusjoukon naisista ovat yhä elossa ja edustavat ajallisen jakauman määrittelyn perusteella musiikinhistorian modernia aikakautta (ks. luku 4.3).

Lukuvuosi (tai -vuodet)	Säveltäjä (A-Ö)	Aineryhmä
2021–2022	LIGHTFOOT (1952–)	KiMu
2021–2022, 2023–2024	POLAY (SANDBERG) (1951–)	MuKa
2021–2022	MAKAROFF (1970–)	KiMu
2021–2022	WENNÄKOSKI (1970–)	KiMu
2022–2023	NORA (1977–)	KiMu
2023–2024	DALEY (1955–)	KiMu
2023–2024	LEONARDA (1620–1704)	MuJo
2023–2024	SMILEY (1976–)	KiMu
2023–2024, 2024–2025	STROZZI (1619–1677)	MuJo
2024–2025	BEACH (1867–1944)	KiMu
2024–2025	DAHLSTRÖM (1887–1978)	KiMu
2024–2025	FHURMANN (1986–)	KiMu
2024–2025	SHAW (1982–)	KiMu
2024–2025	TALVITIE (1970–)	KiMu

Taulukko 8. Perusjoukkoon kuuluvat naispuoliset säveltäjät ja heidän lukuvuosittainen esiintymisensä aineryhmien ohjelmistoissa.

Tähkään tutkimuksessa naispuolisten säveltäjien osuus on 6,5 % (Tähkää 2022, 58). McLean määritteli tutkimusjoukossaan esiintyvien naisten prosentuaalisen määrän kahden asetelman pohjalta, joista toisen mukainen jakauma oli 7,3 % ja toisen 10,4 % (McLean 2023, 29). Vaihtelut perustuivat siihen, laskettiin prosenttimäärä tutkimusaineistoon lukeutuvien säveltäjien vai teosten kokonaissummasta. Näistä ensimmäinen vastaa oman tulokseni laskennallista tapaa, joten naisten osuus (10,2 %) oli suurin omassa tutkimuksessani. Tähkää ei ole eritellyt tutkimusaineistonsa 69 naissäveltäjää, mutta hän on koostanut 10 eniten esitetyimmän säveltäjän tilaston (Tähkää 2022, 59)⁵. Tilastoon kuuluu yksi sama säveltäjä kuin tutkimusaineistooni (Lotta Wennäkoski). Synnyinvuoden ja -maan tilastoinnin perusteella Tähkään esitetyimmät naissäveltäjät ovat pääosin syntyneet 1950-luvun jälkeen ja kotoisin Suomesta (Tähkää 57–58.). Tutkimustulokset yhtenevät omien tuloksieni kanssa.

McLean ei myöskään erittele tutkimusaineistonsa kuuluvia naisia eikä hän ole koostanut esitetyimpiä naissäveltäjien tilastoa kuten Tähkää. Naispuolisia säveltäjiä on kuitenkin

⁵ Tähkään tutkimuksen 10 esitetyintä naispuolista säveltäjää ovat (esiintyvyyden arvonn mukaisessa järjestyksessä) Lotta Wennäkoski, Kaija Saariaho, Outi Tarkiainen, Sofia Gubaidulina, Grazyna Bacewicz, Unsuk Chin, Andrea Tarrodi, Victoria Borisova-Ollas, Alma Mahler ja Jennah Vainio.

mukana hänen eniten esitetyimpien säveltäjiensä tilastossa (McLean 2023, 33–34). Tilastossa ja tutkimusaineistossani ei ole yhteisiä naispuolisia säveltäjiä, mutta McLeanin 70 säveltäjän tilastoon sisältyy kaiken kaikkiaan kuusi naista ja 64 miestä.⁶ Tutkimuksessani esiintyvien naisten joukko (ks. taulukko 8) sisältää viisi Yhdysvalloissa syntynyttä säveltäjää, jotka ovat Amy Beach, Mary Ann Lightfoot, Rhonda Polay (Sandberg), Caroline Shaw ja Moira Smiley. Näistä säveltäjistä yksikään ei lukeudu McLeanin esitetyimpien säveltäjien tilastoon, mikä on mielenkiintoista. Taideyliopiston kuoronjohdon opetuksessa ei johdeta musiikkia niiltä Yhdysvaltalaisilta naispuolisilta säveltäjiltä, joita on 20 vuoden aikana johdettu eniten Yhdysvallan osavaltioiden välillä toimivassa kuoro-organisaatiossa.

Naisia ei esiinny tutkimukseni eniten johdettujen säveltäjien ryhmässä. Sekä Rhonda Polayn (Sandberg) että Barbara Strozzin esiintymistiheyden arvo on 2 ja se on suurin naispuolisten säveltäjien ja sovittajien saama arvo. Muiden naispuolisten säveltäjien teoksia ei ole aineryhmissä johdettu useammin kuin kerran (ks. taulukko 8). Kukaan naispuolisista säveltäjistä tai sovittajista ei esiinny useamman kuin yhden aineryhmän ohjelmistoissa. Perusjoukon 14 naisesta 11 sisältyy kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistoissa, musiikinjohtamisen aineryhmässä on johdettu kahden säveltäjän teoksia ja musiikkikasvatuksen aineryhmän ohjelmistoihin sisältyy vain yksi naissäveltäjä. Ainoastaan Anna Nora on tutkimuksen aineistossa kuorosovittaja.

Lukuvuoden 2021–2022 aikana kirkkomusiikin ja musiikkikasvatuksen osastoilla johdettiin neljän naispuolisen säveltäjän teoksia. Lukuvuonna 2022–2023 ainoastaan kirkkomusiikin aineryhmässä esiintyi yhden naispuolisen sovittajan teos. Sitä seuraavana lukuvuonna 2023–2024 naisten säveltämien teosten määrä nousi kuuteen ja heitä esiintyi jokaisen aineryhmän ohjelmistoissa. Lukuvuonna 2024–2025 määrä pysyi kuudessa, mutta musiikkikasvatuksen aineryhmän ohjelmistoissa oli ainoastaan miespuolisten säveltäjien teoksia. Kirkkomusiikin aineryhmän ohjelmistot olivat ainoita, joihin oli vuosittain sisällytetty yhdestä viiteen naispuolista säveltäjää tai sovittajaa. Naispuolisten säveltäjien esiintyvyyden huippu nähtiin lukuvuonna 2023–2024. Neljä lukuvuotta on ajallisesti erittäin suppea otanta kasvavan trendin havaitsemiseen, joten tutkimusjakson sukupuolijakaumat ovat kehityksen kannalta vain suuntaa antavia. Naisten määrä ei noussut lukuvuositasolla lineaarisesti, koska koki romahduksen lukuvuoden 2022–2023 aikana.

---

⁶ McLeanin esitetyimpien säveltäjien tilastoon sisältyvä naispuoliset säveltäjät (esiintyvyyden arvon mukaisessa suuruusjärjestyksessä) ovat Gwyneth Walker, Rosephanye Powell, Andrea Ramsey, Joan Szymko, Carol Barnett ja Ysaye Barnwell

Lukuvuosien 2023–2025 ohjelmistoihin sisältyy kuitenkin kaksi naispuolista säveltäjää enemmän kuin lukuvuoden 2021–2022 ohjelmistoihin. Kasvu voisi enteillä sitä, että määrä jatkaa kasvamista myös tulevaisuudessa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

5.1 Taideyliopistossa opiskellaan eurooppalaisten miesten moderneja sekä romanttisia kuorosävellyksiä

Ohjelmistoissa eniten esiintyvät säveltäjät Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Einojuhani Rautavaara ja Toivo Kuula kuuluvat länsimaisen taidemusiikin kaanoniin ja he ovat elinikänsä aikana vaikuttaneet Euroopassa. Elävien säveltäjien osalta Ilkka Kuusisto on perusjoukossa useimmin esiintyvä säveltäjä.⁷ Perusjoukon edesmenneiden henkilöiden synnyin- ja kuolinmaa tai elossa olevien synnyinmaa kuuluu 80,6 %–94,3 % tapauksista Euroopan alueelle. Maantieteellisen jakauman tuloksien pohjalta pohdinkin, ovatko opettajat sisällyttäneet ohjelmistoihin tietoisesti niin suuren määrän eurooppalaista musiikkia. Perusjoukon sekä johdetuimpien säveltäjien maantieteellisen jakauman perusteella tutkimuksen edustetuimmat maat ovat Suomi, Iso-Britannia ja Saksa. Suomalaisten enemmistö ohjelmistoissa oli ennustettavaa, sillä Suomessa toimivan yliopiston kuuluukin vaalia suomalaista kulttuuriperintöä sekä luoda jalansijaa kotimaisille säveltäjille. En odottanut isobritannialaisten säveltäjien määrän olevan miltei suomalaisten tasolla, joten tulos oli yllättävä.

Taideyliopiston kuoronjohdon ohjelmistot sisältävät pääosin modernin ja romantiikan ajan säveltäjiä ja sovittajia. Aikakausien yhteenlaskettu osuus ohjelmistoista on 75,2 %, eli toisin sanoen kolme neljästä säveltäjästä on joko modernilta tai romanttiselta aikakaudelta. Ohjelmistoissa esiintyi yhteensä kuusi musiikin historian aikakautta (ks. luku 4.3.1)⁸, joten neljän muun aikakauden yhteenlaskettu osuus oli 24,8 %. Mielestäni kuusi kronologisesti etenevää aikakautta on monipuolinen otos musiikin historiasta, kun niistä vanhin (myöhäisgotiikka) alkaa 1300-luvulta. Kuoromusiikin notaatioita on sitä vaikeampi löytää mitä kauemmas historian aikajanaa kuljetaan, joten säveltäjien suuri määrä romanttisella ja modernilla aikakaudella on siinä mielessä luonnollista. Ajallisen jakauman vaihtelut eivät ole kuitenkaan lineaarisia, sillä perusjoukossa sekä kirkkomusiikin ja musiikin johtamisen aineryhmässä klassismin säveltäjämäärä oli suppeampi kuin sitä edeltävän barokin. Musiikkikasvatuksen aineryhmässä oli kolme renessanssin

⁷ Kuusisto kuoli alkuvuodesta 2025, mutta lukeutuu tutkimusjakson aikana eläneisiin säveltäjiin (ks. luku 4.1.2).

⁸ Aikakausia ei esiintynyt aineryhmittäin saman verran. Musiikin johtamisen aineryhmän ja kaumaan sisältää kuusi aikakautta, kirkkomusiikin viisi ja musiikkikasvatuksen neljä.

aikakauden säveltäjää, mutta barokin aikakausi oli jäänyt kokonaan pois aineryhmän ohjelmistoista.

Sukupuolijakauman tilastoinnin perusteella 89,8 % perusjoukon säveltäjistä ja sovittajista ovat miespuolisia, joten he muodostavat selkeän enemmistön. Naispuolisten säveltäjien ja sovittajien henkilömäärä on 14 (10,2 %) ja heitä sisältyy ohjelmistoihin lukuvuosittain 1–6 henkilöä. Yksikään tutkimuksen nainen ei esiinny jokaisen lukuvuoden ohjelmistoissa tai edes kolmena lukuvuotena neljästä. Sen sijaan erittäin monet miespuoliset säveltäjät esiintyvät tutkimusjaksolla joka vuosi tai vähintään kolmena lukuvuotena. Miksi saman naissäveltäjän kerran oppimateriaaliksi valittua teosta ei voida johtaa vuosittain?

Tulosten perusteella Suomalaisista länsimaisen taidemusiikin säveltäjistä ja sovittajista muodostuu erittäin kapea säveltäjäkuva. Kuolleiden säveltäjien Jean Sibeliuksen, Einojuhani Rautavaaran, Toivo Kuulan, Leevi Madetojan ja Nils-Eric Fougstedtin esiintymistiheys oli suomalaisten säveltäjien suurin, mutta nämä säveltäjät edustavat Suomen musiikinhistoriaa pelkästään miesten perspektiivistä. Tutkimusaineiston kuudesta suomalaisnaisesta ainoastaan Greta Dahlström lukeutuu historialliseksi säveltäjäksi ja hän esiintyy ohjelmistoissa vain yhden kerran. Monipuolisuutta Suomen musiikinhistorian representaatioon lisäksi edesmenneiden, merkittävän uran tehneiden naisten sisällyttäminen ohjelmistoon. Heitä ovat esimerkiksi Anna Blomqvist, Ida Moberg, Helvi Leiviskä, Heidi Sundblad-Halme (Välimäki & Koivisto-Kaasik 2023, 101–106, 173–180, 366–376, 385–393) sekä suomalaistaustaiset Laura Netzel ja Ingeborg von Bronsart (Välimäki & Koivisto-Kaasik 2023, 88–93, 94–100). Edellä mainittujen säveltäjien tuotannot sisältävät useita sekakuorosävellyksiä ja -sovituksia. Suomessa ja kansainvälisesti menestyksellään uran tehnyt Kaija Saariaho puuttuu myös tutkimusaineistosta. Saariahon kuorotuohtantoa pidetään haastavana laulettavana ja johdettavana, mutta eikö sitä juuri siksi kannattaisi harjoitella kuoronjohdon ammattilaisiksi tähtäävien opiskelijoiden kanssa, kun käytössä on musiikin ammattilaisista sekä opiskelijoista koostuva harjoituskuoro?

Saamieni tulosten pohjalta pidän esiintymistiheyden arvoon sekä säveltäjien keski-ikään perustuvaa tilastointia erittäin käteväenä, kun tarkoituksena on profiloida laajoja ohjelmistoja. Menetelmiä voitaisiin tulevaisuudessa silti vielä kehittää eteenpäin tilastotieteen keinoin. Jäin pohtimaan, olisiko eri aineryhmissä esiintyville säveltäjille pitänyt määrittää jokin kerroin sen perusteella, kuinka monta säveltäjää aineryhmän ohjelmistoihin sisältyi. Tilastollisesti on merkittävämpää olla yksi 17 säveltäjästä kuin yksi 106 säveltäjästä, joten sen tulisi näkyä myös esiintymistiheyden arvossa.

5.2 Taide tekee tulevaisuuden

Tutkimustulosten ohella pidän tärkeänä havaintona ohjelmistojen epätäydellistä arkistointia, joka ilmeni aineistonkeruun yhteydessä (ks. luku 3.2). Oppimateriaaleilla (ohjelmistoilla) on kulttuurihistoriallista painoarvoa ja niiden avulla voidaan vastaisuudessa jatkaa kuoromusiikin representaation tutkimista. Suuri määrä Suomessa työskenteleviä kuoronjohtajia on saanut koulutuksensa Taideyliopistossa, ja koulutuksen vaikutteet heijastuvat aina työelämään. Kuorokentän trendit ovat näin ollen osittain kouluympäristöstä lähtöisin. Taideyliopiston tulisi kiinnittää huomiota ohjelmistojen arkistointiin sekä valintaprosessin läpinäkyvyyteen, sillä se sisältää vallankäytön elementtejä, joilla voi vaikuttaa kuorokulttuurin kehitykseen.

McLean nostaa tutkimuksessaan esille myös laulajien välisen suhteen kuoro-ohjelmistoon. Ohjelmistovalintojen on oltava pedagogisia ja otettava huomioon laulajien taitojen kehittämisen ohella myös heidän musiikilliseen identiteettiinsä liittyvä kasvu. Heille valitun kuoromusiikin tulee sisältää samaistuttavia esikuvia kaikille. (McLean 2023, 31). Kaikkea ei voi ohjelmistoihin sisällyttää, joten valintaprosessiin kuuluu myös pois rajaminen. Millaisin perustein sisällytetään miespuolisia eurooppalaisia säveltäjiä ja rajataan naisten, tiettyjen aikakausien sekä muiden kuin eurooppalaisten säveltäjien edustus niin suppeaksi? Ohjelmistovalintoihin voi liittyä tahtotilasta riippumattomia seikkoja, kuten teosten saatavuus, mutta se ei yksin selitä tilastojen epäsuhtaisia jakaumia. Säilyttämisen ja sisällyttämisen dilemma vaatii suurta harkintaa, kun koulutetaan tulevia musiikin ammattilaisia ja asiantuntijoita.

Naispuoliset muusikot ovat vaikuttaneet vuosisatojen ajan marginaalissa, jossa heille olennaisia toimialoja ovat olleet muun muassa yksityiset seurapiirit ja salongit sekä musiikkipainotteiset tyttökoulut ja muut oppilaitokset. (Välimäki & Koivisto-Kaasik 2023, 20.) Naisten kuoromusiikkia ovat esittäneet enimmäkseen tytöistä ja naisista koostuvat kuorot ja lauluyhtyeet, joten paljon musiikkia on alun perin sävelletty ja sovitettu diskanttikokoonpanoille. Sitä ei sellaisenaan voi johtaa sekakuoron kanssa, jollaisia Taideyliopiston harjoituskuorot ovat. Taideyliopisto tai jokin toinen kuoromusiikkia harjoittava instituutio voisi käynnistää aloitteen, jonka avulla mahdollistettaisiin laaja kuoromusiikin sovitustyö. Naissäveltäjien musiikista tehtäisiin saavutettavampaa, kun myös sekakuorot voisivat sisällyttää teoksia ohjelmistoihinsa. Helsingin kaupunginorkesteri on jo ryhtynyt työhön historiallisten naissäveltäjien saavutettavuuden lisäämiseksi HUOM-aloitteensa

kautta (HUOM-aloite 2021), joka toivottavasti kannustaa muitakin alan instituutioita ryhtymään vastaavanlaisiin toimiin.

Kuoromusiikin kentällä vaikuttavilla päättäjillä on vastuu kehittää ja arvioida esitettävien ohjelmistojen repertuaaria, koska musiikki on yhteiskunnallisen vaikuttamisen väline (McLean 2023, 31). Taideyliopiston visioon kuuluu yhdenvertaisuuden edistäminen sekä taidekentän toimintakulttuurin arvojohtaminen (Taideyliopisto 2020b), mutta miten tavoitteita edistetään konkreettisesti? Sibelius-Akatemian jokapäiväinen toiminta keskittyy musiikin ympärille ja musiikki on aina yhteydessä tekijäänsä. Sävellys sisältää paljon informaatiota säveltäjänsä taustasta ja estetiikasta, minkä lisäksi sävellysten kautta voidaan ottaa kantaa yhteiskunnan rakenteisiin, paikallisiin tai globaaleihin kriiseihin tai ne voivat kuvastaa yksilön tai yhteisön ajatuksia mistä aiheesta tahansa. Yhdenvertainen taidekenttä muodostuu moniäänisestä kulttuuriympäristöstä ja vuoropuhelusta kaikkien alan toimijoiden sekä yhteiskunnan kanssa. Taideyliopiston toimintakulttuurin ja koulutuksen kehittäjillä on päivittäinen mahdollisuus osallistua musiikin valintaprosessiin ja edistää marginaaliin jäävien säveltäjien musiikin saavutettavuutta, mutta konkreettisiin toimiin ryhtyminen vaatii aloitekykyä ja rohkeaa uudistumista. Edistämällä näin moniäänisen musiikin esittämistä Taideyliopisto edistäisi samalla myös strategian tavoitteiden toteuttamista.

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

Aikakaudet. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Sävellyksen ja musiikinteorian aine-ryhmän tuottama musiikin historian verkkosivusto. <https://muhi.uniarts.fi/aikakaudet/> (luettu 3.5.2025)

HUOM-aloite 2021: Historian unohtamat orkesterimusiikit (HUOM) verkkosivu: <https://helsinginkaupunginorkesteri.fi/fi/huom-historian-unohtamat-orkesterimusiikit> (luettu 30.3.2025)

Kirkkomusiikin, musiikin johtamisen ja musiikkikasvatuksen aineryhmien kuoronjohtoon opetuksen ohjelmistot lukuvuosilta 2021–2025. Tekijän hallussa.

Kvist, Wilhelm 2023. Work Long Overdue: Helsinki Philharmonic and the Struggle to Integrate Women Composers into the Symphonic Repertoire. *Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift*, 26(2), 212–237.

McLean, William 2023. Representation in choral music: An examination of choral literature performed by all-state mixed choirs 2000-2020. *The Choral Journal*, 63(8), 22–38

Opinto-opas, kirkkomusiikki. *Kirkkomusiikki, musiikin kandidaatti ja musiikin maisteri, 2024–*. <https://opinto-opas.uniarts.fi/fi/index> (luettu 22.10.2024)

Opinto-opas, musiikin johtaminen. *Musiikin johtaminen, musiikin kandidaatti ja musiikin maisteri, 2024–*. <https://opinto-opas.uniarts.fi/fi/index> (luettu 22.10.2024)

Opinto-opas, musiikkikasvatus. *Musiikkikasvatus, musiikin kandidaatti ja musiikin maisteri, 2024–*. <https://opinto-opas.uniarts.fi/fi/index> (luettu 22.10.2024)

Pajamo, Reijo 2015. *Laulun tenhoisa taika: Suomen kuorolaulun historia*. Porvoo: SKS, 2015.

Pajamo, Reijo & Erkki Tuppurainen 2004. *Suomen musiikin historia: Kirkkomusiikki*. Porvoo: WSOY, 2004

Strategia 2021–2030. Taideyliopiston Strategian verkkosivu: <https://www.uniarts.fi/dokumentit/taideyliopiston-strategiajulkaisu-pdf-muodossa/> (luettu 30.5.2025)

Taideyliopiston julkaisu 2020a. Päivitetty 28.5.2025. *Hakijatilastot 2022–2025*. <https://www.uniarts.fi/dokumentit/hakijatilastot/> (luettu 28.5.2025)

Taideyliopiston julkaisu 2020b. Päivitetty 4.10.2023. Strategia 2021–2030: *Visio, Missio ja Arvot*. <https://www.uniarts.fi/strategia-2021-2030/> (luettu 31.5.2025)

Tähkäpää, Aapo 2022. *Suomalaisten sinfoniaorkesterien kaanon ja ohjelmistoprofiili 2010-luvulla*. Pro gradu. Musiikin, taiteen ja kulttuurin laitos. Jyväskylän yliopisto.

Välimäki, Susanna & Nuppu Koivisto-Kaasik 2023. *Sävelten tyttäret: Säveltävät naiset Suomessa 1800-luvulta 1900-luvulle*. Helsinki: Finnish Literature Society / SKS, 2023. <https://doi.org/10.21435/ha.154>.

LIITTEET

Liite 1 Perusjoukosta pois rajatut kuorosäveltäjät, -sovittajat ja -teokset

Lyhenteet: Säv. = Säveltäjä Sov. = Sovittaja (trad.) = Alkuperäistä säveltäjää ei tunneta, vaan toisinto perustuu traditioon		
Säveltäjä tai sovittaja (A-Ö)	Teos (alkuperäinen säveltäjä)	Aineryhmä: lukuvuosi
Teokset, joiden säveltäjä tai sovittaja on ryhmä		
BUTT, Billy; RYDELL, Sölve	Julen är här	KiMu: 2022–2023
FAREJON, Eleanor; SHAW, Martin	Joulun lapsi (trad.)	KiMu: 2022–2023
PENTATONIX-lauluyhtye (sov.)	Daft Punk	MuKa: 2021–2022, 2024–2025
PENTATONIX-lauluyhtye	Na Na Na	MuKa: 2022–2023
PIAE CANTIONES	Gaudete	KiMu: 2022–2023
	Puer natus in Bethlehem	KiMu: 2021–2022
Teokset, joiden säveltäjistä tai sovittajista ei ole saatavilla kaikkia tuloksiin tarvittavia tietoja		
MILLER, Jonathan (sov.)	Jolene (säv. Parton, Dolly)	MuKa: 2023–2024
KONTULA, Lasse (sov.)	SINUA, SINUA RAKASTAN (säv. Chydenius, Kaj)	MuKa: 2023–2024
Teokset, joista käytetty kuorosovitus tai sovittaja ei selvinnyt aineiston keruun yhteydessä		
Tuntematon sovittaja	Jouluyö, juhlayö (säv. Gruber, Franz Xaver)	KiMu: 2024–2025
Tuntematon sovittaja	What I Was Made For (säv. Eilish, Billie)	MuKa: 2024–2025
Tuntematon sovittaja	Benedictiner munckliqueur	KiMu: 2023–2024
Tuntematon sovittaja	Toivioretkellä	KiMu: 2022–2023, 2024–2025
Tuntematon sovitus	En etsi valtaa loistoa (säv. Sibelius, Jean)	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
	On hanget korkeat, nietokset (säv. Sibelius, Jean)	KiMu: 2021–2022
Tuntematon sovitus	Ja neitsyt pikkupoijuttansa (säv. Palmgren, Selim)	KiMu: 2021–2022

Liite 2 Perusjoukon kuorosäveltäjät, -sovittajat ja -teokset

Lyhenteet ja erikoismerkit:					
(säv.) = Säveltäjä					
(trad.) = Alkuperäistä säveltäjää ei tunneta, vaan toisinto perustuu traditioon					
* Synnyin- tai kuolinmaasta ei ole tarkkaa tietoa					
** Synnyin- tai kuolinmaa on historiallinen alue, joten luetteloon on merkitty aluetta nykyisin hallitseva valtio					
*** Useita osia sisältävien teosten käsittelyn laajuudesta ei ole tietoa					
Sovittajien listaus alkaa taulukossa säveltäjien jälkeen					
	Säveltäjä (A-Ö)	Syntymä- vuosi ja syn- nyinmaa	Kuolinvuosi ja -maa	Teos	Aineryhmä: lukuvuosi
1	ANERIO, Felice	n. 1560 Italia	1614 Italia	Christus natus est pro nobis	KiMu: 2021–2022
2	AGUIAR, Ernani	1950– Brasilia		Salmo 150	KiMu: 2022–2023
3	BACH, Johann Sebastian	1685 Saksa	1750 Saksa	Der Geist hilft unser Schwachheit auf, BWV 226	MuJo: 2021–2022, 2023–2024
				Jesu, meine Freude, BWV 227	KiMu: 2021–2022, 2023–2024 MuJo: 2023–2024
				Komm, Jesu, komm, BWV 229	MuJo: 2022–2023
				Seid froh dieweil, Jouluoratorio, BWV 248	KiMu: 2021–2022
				Singet dem Herrn ein neues Lied, BWV 225	MuJo: 2022–2023, 2024–2025
				44i emit44t44, dort liegt im fin- stern Stall, Jouluoratorio, BWV 248	KiMu: 2022–2023
				Wer hat dich so geschlagen, Matteus-passio nro 37, BWV 244	
Wenn ich einmal soll scheiden, Matteus-passio nro 62, BWV 244	KiMu: 2023–2024, 2024–2025				
4	BEACH, Amy	1867 Yhdys- vallat	1944 Yhdys- vallat	Peace, I Leave with You, op. 8 nro 3	KiMu: 2024–2025
5	BERIO, Luciano	1925 Italia	2003 Italia	Cries of London	MuJo: 2021–2022
6	BERNSTEIN, Leonard	1918 Yhdys- vallat	1990 Yhdys- vallat	Chichester Psalms	MuJo: 2022–2023
7	BERTHIER, Jacques	1923 Ranska	1994 Ranska	Valvomaan, Taizé-lauluja nro 19	KiMu: 2023–2024, 2024–2025
				Ylistäkäämme Jumalaa, Taizé-lauluja nro 69	
8	BIKKEMBERGS, Kurt	1963– Belgia		Pater noster	KiMu: 2023–2024

9	BLOW, John	1649 Iso-Britannia	1708 Iso-Britannia	Save Me, O God	KiMu: 2024–2025
10	BRAHMS, Johannes	1833 Saksa	1897 Itävalta	Im Herbst, op.104 nro 5	KiMu: 2022–2023 MuJo: 2021–2022
				Shicksalslied, op. 54	MuJo: 2022–2023
				Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen, op. 74 no 1	MuJo: 2023–2024
11	BRITTEN, Benjamin	1913 Iso-Britannia	1976 Iso-Britannia	A Hymn of St Columba	KiMu: 2021–2022
				Ad majorem Dei gloriam (A.M.D.G.)	MuJo: 2023–2024
				Rosa Mystica, A.M.D.G. nro 2	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
				O Deus, ego amo Te, A.M.D.G. nro 5	KiMu: 2021–2022
				Hymn to St Cecilia, op. 27	KiMu: 2024–2025
				Sycamore Tree	KiMu: 2022–2023
12	BROWNE, John	n.1450 Iso-Britannia	n. 1500 Iso-Britannia	Stabat Mater	MuJo: 2021–2022, 2023–2024
13	BRUCKNER, Anton	1824 Itävalta	1896 Itävalta	Ave Maria, WAB 6	KiMu: 2023–2024
				Christus factus est, WAB 11	
				Locus iste, WAB 23	
14	BYRD, William	1543 Iso-Britannia	1623 Iso-Britannia	Ave verum corpus, T 92	KiMu: 2021–2022
15	CALDARA, Antonio	n.1670 Italia	1736 Itävalta	Laulakaa ja soittakaa	KiMu: 2023–2024
16	CHYDENIUS, Jussi	1972– Suomi		Kiitä sulho lykkyäsi, Laulan voissani nro 7	MuKa: 2022–2023
17	CLARKE, Jeremiah	n.1674 Iso-Britannia	1707 Iso-Britannia	Praise the Lord, O Jerusalem	KiMu: 2021–2022
18	CLEMENS NON PAPA, Jacobus	n.1510 *	n.1555 Belgia	Sanctus	KiMu: 2022–2023
19	DAHLSTRÖM, Greta	1887 Suomi	1978 Suomi	Vaggvisa	KiMu: 2024–2025
20	DALEY, Eleanor	1955– Kanada		In Remembrance, Requiem nro 4	KiMu: 2023–2024
21	DEBUSSY, Claude	1862 Ranska	1918 Ranska	Trois chansons, L 99	KiMu: 2022- 2023 MuJo: 2023–2024
				Trois chansons nro 1 ja 3, L 99	KiMu: 2024–2025
22	DUFAY, Guillaume	n.1400 *	1474 Ranska	Nuper rosarum flores	MuJo: 2021–2022, 2023–2024
23	DURUFLÉ, Maurice	1902 Ranska	1986 Ranska	Quatre Motets sur des 45i emi grégoriens, op. 10	MuJo: 2023–2024
				Ubi caritas, op. 10 nro 1	KiMu: 2024–2025
				Requiem, op. 9	MuJo: 2024–2025
24	DVOŘÁK, Antonin	1841 Tšekki	1904 Tšekki	Slyš, ó Bože, slyš modlitbu mou, op. 99 nro 3	KiMu: 2022–2023

25	EHRSTRÖM, Fredrik August	1801 Suomi	1850 Suomi	Lähteellä	KiMu: 2022–2023
26	ELGAR, Edward	1857 Iso-Britannia	1934 Iso-Britannia	As Torrents in Summer	KiMu: 2023–2024, 2024–2025
				O Hearken Thou, op. 64	KiMu: 2022–2023
				There Is Sweet Music, op 53 nro 1	MuJo: 2022–2023
				O Wild West Wind, op. 53 nro 3	
				Owls, op. 53 nro 4	KiMu: 2022–2023 MuJo: 2022–2023
The Shower, op. 71 nro 1	KiMu: 2021–2022				
27	FARMER, John	n. 1570 Iso-Britannia	n. 1601 Iso-Britannia	Fair Phyllis I Saw Sitting All Alone	MuKa: 2023–2024
28	FAURÉ, Gabriel	1845 Ranska	1924 Ranska	Libera me, Requiem, D-molli	KiMu: 2022–2023
29	FHURMANN, Annika	1986– Suomi		Yön tyttö, hämärän neito	KiMu: 2024–2025
30	FINZI, Gerald	1901 Iso-Britannia	1956 Iso-Britannia	My Spirit Sang All Day	KiMu: 2023–2024
31	FOUGSTEDT, Nils-Eric	1910 Suomi	1961 Suomi	Ett ensam skidspår	KiMu: 2021–2022
				Magnificat nro 1, 3 ja 4	
				Sommarvisa, op. 5b nro 3	
				Stjärnan, op. 42 nro 6	KiMu: 2021–2022, 2023–2024
				Sång på havet	KiMu: 2022–2023
				Mitt hjärtä behöver ett litet barn, op. 42 nro 4	
				Tiga blott	KiMu: 2023–2024
Under häggarna, op. 86 nro 3	MuKa: 2021–2022, 2024–2025				
32	FRANK, César	1822 Belgia	1890 Ranska	Ave Maria, FWV 62	KiMu: 2022–2023
33	FURRER, Beat	1954– Sveitsi		Enigma III	KiMu: 2022–2023
34	GASTOLDI, Gio- vanni	1554 Italia	1609 Italia	Amor vittorioso	MuKa: 2024–2025
35	GAY, Noel	1898 Iso-Britannia	1954 Iso-Britannia	***Me and My Girl	MuKa: 2021–2022
36	GESUALDO, Carlo	1566 Italia	1613 Italia	Dolcissimo sospiro	KiMu: 2022–2023
				O vos omnes	MuJo: 2022–2023
				Tu piangi, O Filli mia	MuJo: 2023–2024
37	GUERRERO, Fran- cisco	1528 Espanja	1599 Espanja	O Domine Jesu Christe	KiMu: 2024–2025
38	HANNIKAINEN, Il- mari	1892 Suomi	1955 Suomi	Joululaulu	KiMu: 2021–2022
39	HANNIKAINEN, Pekka Juhani	1854 Suomi	1924 Suomi	Joulun kellot	KiMu: 2021–2022, 2022–2023

40	HARRIS, William Henry	1883 Iso-Britannia	1973 Iso-Britannia	Faire is the Heaven	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
41	HARVEY, Jonathan	1939 Iso-Britannia	2012 Iso-Britannia	Missa Brevis	MuJo: 2023–2024
42	HAYDN, Joseph	1732 Itävalta	1809 Itävalta	***Luominen	MuJo: 2024–2025
43	HEINIÖ, Mikko	1948– Suomi		Kaukainen viita	KiMu: 2023–2024
				Luceat	MuJo: 2021–2022
44	HELA, Martti	1890 Suomi	1965 Suomi	Hiljainen joululaulu	KiMu: 2021–2022, 2022–2023, 2024–2025
45	HINDEMITH, Paul	1895 Saksa	1963 Saksa	La Biche, Six Chansons nro 1	MuKa: 2022–2023
46	HOLST, Gustav	1874 Iso-Britannia	1934 Iso-Britannia	In the Bleak Midwinter	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
47	HOWELLS, Herbert	1892 Iso-Britannia	1983 Iso-Britannia	A Spotless Rose	KiMu: 2021–2022
48	HRISTOV, Dobri	1875 Bulgaria	1941 Bulgaria	Mari mome	MuKa: 2021–2022
49	JOSQUIN DES PREZ	n.1450 Ranska	1521 Ranska	Ave Maria ... Virgo Serena	MuJo: 2021–2022
				In pricipio erat Verbum	KiMu: 2023–2024
				Pater Noster – Ave Maria	MuJo: 2022–2023
50	KLEMETTI, Heikki	1876 Suomi	1953 Suomi	Jerusalem	KiMu: 2022–2023
51	KOKKONEN, Joonas	1921 Suomi	1996 Suomi	Jouluna	KiMu: 2024–2025
				Laudatio Domini	KiMu: 2022–2023 MuJo: 2023–2024
52	KORTEKANGAS, Olli	1955– Suomi		Kirsikkavarkaat, Three Romances nro 2	MuKa: 2022–2023
				Vanha laulu, Three Romances nro 3	MuKa: 2021–2022, 2023–2024
53	KOTILAINEN, Otto	1868 Suomi	1936 Suomi	Näin unta kesästä kerran	KiMu: 2021–2022, 2023–2024, 2024–2025 MuKa: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
54	KREEK, Cyrillus	1889 Venäjä	1962 Viro	Õnnis on inimene, Taaveti laul nro 104	KiMu: 2024–2025
				Päeval ei pea päikene sind vaevama, Taaveti laul nro 121	
				Issand, ma huan su poole, Taaveti laul nro 141	
55	KUULA, Toivo	1883 Suomi	1918 **Suomi	Keinutan kaikua, op. 11 nro 6	KiMu: 2023–2024

					MuJo: 2023–2024, MuKa: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
				Siell' on kauan jo kukkineet omenapuut, op.11 nro 1 Venelaulu, op. 21 nro 2	KiMu: 2023–2024
				Sävel, op 29b nro 1	KiMu: 2023–2024 MuJo: 2023–2024
56	KUUSISTO, Ilkka	1933 Suomi	2025 Suomi	Hiljainen ilta	KiMu: 2021–2022
57	KUUSISTO, Taneli	1905 Suomi	1988 Suomi	Suomalainen rukous	KiMu: 2021–2022
58	LIGHTFOOT, Mary Lynn	1952– Yhdysvallat		Dona Nobis Pacem	KiMu: 2021–2022
59	LINKOLA, Jukka	1955– Suomi		Robin Hood (ooppera)	MuKa: 2021–2022, 2023–2024, 2024–2025
60	LEONARDA, Isabella	1620 Italia	1704 Italia	Alma Redemptoris Mater, op. 10 nro 9	MuJo: 2023–2024
61	LOTTI, Antonio	1667 Italia	1740 Italia	Crucifixus à 8	KiMu: 2022- 2023
62	LÄNSIÖ, Tapani	1953– Suomi		Miete	KiMu: 2024–2025
63	MAASALO, Armas	1885 Suomi	1960 Suomi	Joulun kellot, op. 21 nro 1	KiMu: 2024–2025
64	MACHAUT, Guillaume de	n.1300 Ranska	1377 Ranska	Kyrie, Messe de Nostre Dame nro 1	MuJo: 2022- 2023
65	MADETOJA, Leevi	1887 Suomi	1947 Suomi	Ei mitään multa puutu, op. 30b nro 2	KiMu: 2022–2023
				Seimeen syntynyt Enkelien joululaulu	KiMu: 2021–2022, 2022–2023, 2024–2025
				Joululaulu, op. 20b nro 5	
				Kevätunta, op. 50 nro 3	KiMu: 2023–2024
66	MAHLER, Gustav	1860 **Tšekki	1911 Itävalta	Sinfonia nro 8, Es-duuri	MuJo: 2023–2024
67	MAKAROFF, Mia	1970– Suomi		Välsignelsen, Diligam te nro 10	KiMu: 2021–2022
68	MARTIN, Frank	1890 Sveitsi	1974 Alanko- maat	Kaksoiskuoromessu	MuJo: 2022–2023
				Kaksoiskuoromessu nro 1, 2 ja 4	KiMu: 2022–2023, 2023–2024
69	MELLNÄS, Arne	1933 Ruotsi	2002 Ruotsi	Nordanvind, Tio Ordspråk nro 7	MuKa: 2022–2023, 2024–2025
70	MENDELSSOHN- BARTHOLDY, Felix	1809 Saksa	1847 Saksa	***Elias	MuJo: 2021–2022
				Herr, nun lässest du deinen Diener, op. 69 nro 1	KiMu: 2021–2022

				Jauchzet dem Herrn, alle Welt, op. 69 nro 2	KiMu: 2024–2025
71	MESSIAEN, Oliver	1908 Ranska	1992 Ranska	Cinq rechants	MuJo: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
72	MONTEVERDI, Claudio	1567 Italia	1643 Italia	Beatus vir, SV 268	KiMu: 2023–2024
				Cantate Domino, SV 293	KiMu: 2022–2023 MuJo: 2021–2022, 2024–2025
				Presso un fiume tranquillo, SV 116	MuJo: 2023–2024
				Sanctus-Benedictus, Messa a quattro voci da cappella nro 4, SV 190	KiMu: 2021–2022
73	MORLEY, Thomas	n. 1557 Iso-Britannia	1602 Iso-Britannia	April is in My Mistress' Face	MuKa: 2021–2022, 2022–2023
74	MOZART, Wolfgang Amadeus	1756 Itävalta	1791 Itävalta	Ave verum corpus, KV 618	KiMu: 2021–2022
				Gloria, Missa brevis nro 2, KV 65	
				Benedictus sit Deus Pater, KV 117	KiMu: 2023–2024
				***Figaron häät	MuJo: 2022–2023
				Messu, C-molli, KV 427	MuJo: 2021–2022
				Kyrie, Requiem nro 1, KV 626	MuKa: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
				***Taikahuilu	MuJo: 2023–2024
				Veni Sacte Spiritus, KV 47	KiMu: 2024–2025
75	MÄNTYJÄRVI, Jaakko	1963– Suomi		Ave Maria	KiMu: 2021–2022
				Pulchra es	KiMu: 2023–2024
76	NORDQVIST, Gustaf	1886 Ruotsi	1949 Ruotsi	Jul, jul, strålande jul	KiMu: 2022–2023
77	NYSTEDT, Knut	1915 Norja	2014 Norja	Laudate Dominum	KiMu: 2021–2022
				Gloria, op. 102 nro 2	KiMu: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
				Song of Praise	KiMu: 2021–2022
78	NØRGÅRD, Per	1932– Tanska		Wie ein Kind	MuJo: 2023–2024
79	OLSSON, Otto	1879 Ruotsi	1964 Ruotsi	Psalmus CXX, op. 40	KiMu: 2021–2022

80	PACIUS, Fredrik	1809 Saksa	1891 Suomi	Suomen laulu	KiMu: 2021–2022, 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025
81	PALESTRINA, Giovanni Pierluigi da	1525 Italia	1594 Italia	Haec dies	MuJo: 2021–2022, 2023–2024
				Sicut cervus	KiMu: 2022–2023
82	PALMGREN, Selim	1878 Suomi	1951 Suomi	Kevätuuli, SP 139	KiMu: 2023–2024
				Poppelit, SP 223	
				Yökehrääjä, SP 349	
83	PARRY, Hubert	1848 Iso-Britannia	1918 Iso-Britannia	My Soul, There is a Country, Songs of Farewell nro 1	KiMu: 2022–2023, 2024–2025 MuJo: 2021–2022, 2022–2023
				I Know My Soul Hath Power to Know All Things, Songs of Farewell nro 2	KiMu: 2024–2025
				Never Weather-Beaten Sail, Songs of Farewell nro 3	
84	POLAY (SAND- BERG), Rhonda	1951– Yhdysvallat		Come in and Stay Awhile	MuKa: 2021–2022, 2023–2024
85	POULENC, Francis	1899 Ranska	1963 Ranska	O magnum mysterium, Quatre Motets pour le temps de Noël nro 1, FP 152	KiMu: 2024–2025
				Tristis est anima mea, Quatre Mo- tets pour un temps de pénitence nro 4, FP 97	
				Sept chansons, FP 81	MuJo: 2024–2025
86	PURCELL, Henry	1659 Iso-Britannia	1695 Iso-Britannia	I Was Glad, Z 19	KiMu: 2024–2025
				Jehova, quam multi sunt hostes mei, Z 135	KiMu: 2021–2022, 2024–2025 MuJo: 2022–2023
				Remember not, Lord, our Of- fences, Z 50	KiMu: 2023–2024
				Save Me, O God, Z 51	KiMu: 2021–2022
87	PÄRT, Arvo	1935– Viro		Magnificat	MuJo: 2023–2024
88	RAHMANINOV, Sergei	1873 Venäjä	1943 Yhdys- vallat	***Liturgy of St John Chrysos- tom, op. 31	MuJo: 2024–2025
				Vigilia, op. 37	MuJo: 2021–2022
				Bogoroditse Devo, op. 37 nro 6	KiMu: 2023–2024
89	RAUTAVAARA, Einojuhani	1928 Suomi	2016 Suomi	Credo	KiMu: 2023–2024 MuJo: 2021–2022

				Lorca-sarja, op. 72	KiMu: 2021–2022, 2023–2024 MuJo: 2021–2022, 2024–2025
				Missa a cappella	MuJo: 2024–2025
				Personalialia, op. 10 nro 1	MuKa: 2022–2023
				Quantitativa, op. 10 nro 3	MuKa: 2023–2024
90	RAVEL, Maurice	1875 Ranska	1937 Ranska	Nicolette, Trois chansons nro 1, M 69	KiMu: 2022–2023, 2024–2025
				Trois beaux oiseaux du Paradis, Trois chansons nro 2, M 69	KiMu: 2022–2023
91	RHEINBERGER, Josef	1839 Liech- tenstein	1901 Saksa	Dextera Domini, op. 140 nro 2	KiMu: 2024–2025
92	ROSSI, Michelangelo	1602 Italia	1656 Italia	Ah, dolente partita	MuJo: 2024–2025
93	RUTTER, John	1945– Iso-Britannia		Open Thou Mine Eyes	KiMu: 2022–2023
94	SCHEIN, Johann Hermann	1586 Saksa	1630 Saksa	Die mit Tränen säen, Israels- brunnlein nro 3	MuJo: 2024–2025
				Unser Leben währet siebzig Jahre, Israelsbrunnlein nro 15	
				Herr, laß meine Klage vor Dich kommen, Israelsbrunnlein nro 17	
95	SCHUBERT, Franz	1797 Itävalta	1828 Itävalta	Kyrie, Messu nro 2, G-duuri, D 167	KiMu: 2022–2023
96	SHAW, Caroline	1982– Yhdysvallat		And the Swallow	KiMu: 2024–2025
97	SCHÜTZ, Heinrich	1585 Saksa	1672 Saksa	Aller Augen warten auf dich, Herre, SWV 429	KiMu: 2023–2024, 2024–2025
				Die mit Tränen säen, SWV 378	KiMu: 2023–2024
				Meine Seele verlangt nach de- inem Heil, SWV 487	MuJo: 2024–2025
				Vasto mar, SWV 19	MuJo: 2024–2025
				Verleih uns Frieden gnädiglich, SWV 373	KiMu: 2024–2025
				Wie habe ich dein Gesetz so lieb, SWV 488	MuJo: 2024–2025
98	SIBELIUS, Jean	1865 Suomi	1957 Suomi	Drömmarna, JS 64	KiMu: 2022–2023, 2023–2024
				Finlandia-hymni, op. 26 nro 7	KiMu: 2022–2023, 2023–2024
				Min rastas raataa, JS 129	MuKa: 2024–2025
				Nyt seimelle pienoisen lapsen, JS 142	KiMu: 2021–2022
				Soi kunniaksi Luojan (tunnetaan myös nimellä <i>Soi kiitokseksi Luo- jan</i>), op. 23 nro 6	KiMu: 2022–2023, 2024–2025

99	SIDOROFF, Mikko	1985– Suomi		Kiitetty olet sinä, Herra	KiMu: 2021–2022
100	SONNINEN, Ahti	1914 Suomi	1984 Suomi	Jouluhymni	KiMu: 2021–2022, 2022–2023, 2024–2025
				Minun sydämeni on valmis	KiMu: 2022–2023
101	SMILEY, Moira	1976– Yhdysvallat		Come Over	KiMu: 2023–2024
102	STRAVINSKY, Igor	1882 Venäjä	1971 Yhdys- vallat	***Les Noces	MuJo: 2021–2022
103	STROZZI, Barbara	1619 Italia	1677 Italia	L'amante modesto	MuJo: 2023–2024
				Il contrasto de cinque sensi	MuJo: 2024–2025
104	SWEELINCK, Jan Pieterszoon	1562 Alanko- maat	1621 Alanko- maat	Psalmi 150, SwWV 150	MuJo: 2022–2023
105	TALLIS, Thomas	1505 Iso-Britannia	1585 Iso-Britannia	IF Ye Love Me	KiMu: 2024–2025
106	TALVITIE, Riikka	1970– Suomi		Kuvan kuva nro 1, 2 ja 3	KiMu: 2024–2025
107	TAVERNER, John	n.1490 Iso-Britannia	1545 Iso-Britannia	Dum transisset Sabbatum, IJT 16	MuJo: 2022–2023
108	TIPPETT, Michael	1905 Iso-Britannia	1998 Iso-Britannia	***A Child of Our Time	MuJo: 2023–2024
109	TURUNEN, Martti	1902 **Suomi	1979 Suomi	Jouluna	KiMu: 2022–2023
				Me käymme joulun viettohon	KiMu: 2024–2025
110	TURUNEN, Matti	1982– Suomi		Tule, tule Pyhä Henki	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
111	UUSBERG, Pärt	1986– Viro		Õhtul	KiMu: 2024–2025
112	VAUGHAN WILLIAMS, Ralph	1872 Iso-Britannia	1958 Iso-Britannia	Magnificat, C-duuri	KiMu: 2023–2024
				Three Shakespeare Songs	KiMu: 2022–2023
113	VERDI, Guiseppe	1813 Italia	1901 Italia	Ave Maria, Quatro pezzi sacri nro 1	KiMu: 2022–2023
114	VICTORIA, Tomás Luis de	1548 Espanja	1611 Espanja	O quam gloriosum	MuJo: 2022–2023
				O magnum mysterium	KiMu: 2022–2023, 2023–2024
				Officium defunctorum	MuJo: 2024–2025
115	VIVALDI, Antonio	1678 Italia	1741 Itävalta	Magnificat nro 1,4 ,5 ja 7, RV 610	KiMu: 2022–2023
116	VULPIUS, Melchior	n. 1570 Saksa	1615 Saksa	Es ist ein Ros entsprungen	KiMu: 2024–2025
				Hinunter ist der Sonne Schein	KiMu: 2021–2022
117	WENNÄKOSKI, Lotta	1970– Suomi		Ennen vettä nro 1, 2 ja 5	KiMu: 2021–2022
118	WHITTALL, Matthew	1975– Kanada		Du kröner året	KiMu: 2022–2023
119	WIDÉEN, Ivar	1871 Ruotsi	1951 Ruotsi	Betlehems stjärna	KiMu: 2024–2025

120	YLI-ANNALA, Jarkko	1968– Suomi		Hän antaa enkeleilleen käskyn	KiMu: 2021–2022
121	ZELENKA, Jan Dis- mas	1679 **Tšekki	1745 Saksa	Dixit Dominus nro 1 ja 3, ZWV 66	KiMu: 2022–2023
	Sovittaja (A-Ö)	Syntymä- vuosi ja synnyinmaa	Kuolinvuosi ja -maa	Teos (alkuperäinen säveltäjä)	Aineryhmä: lukuvuosi
122	AGNESTIG, Carl-Bertil	1924 Ruotsi	2019 *	Vanha virsi Taalainmaalta (säv. Lindberg, Oskar)	KiMu: 2021–2022
123	ASMUSSEN, Svend	1916 Tanska	2017 Tanska	Tulkaa, oi paimenet (trad.)	KiMu: 2022–2023
124	BOND, Anders	1888 Ruotsi	1980 Ruotsi	Bereden väg för Herran (trad.)	KiMu: 2024–2025
125	HAKULINEN, Juha	1978– Suomi		Tuikkikaa, oi joulun tähtöset (säv. Hannikainen, Pekka Juhani)	KiMu: 2021–2022
(38)	HANNIKAINEN, Il- mari	1892 Suomi	1955 Suomi	Suojelusenkeli (säv. Hannikainen, Pekka Juhani)	KiMu: 2021–2022
126	HILL, David	1957– Iso-Britannia		Gaudete (säv. Piae Cantiones)	KiMu: 2021–2022
127	HYÖKKI, Matti	1946– Suomi		On suuri sun rantas (trad.)	KiMu: 2024–2025
128	KASKI, Heino	1885 Suomi	1957 Suomi	Väinämöisen rukous (trad.)	KiMu: 2022–2023
(50)	KLEMETTI, Heikki	1876 Suomi	1953 Suomi	Ave maris stella (säv. Piae Cantiones)	KiMu: 2021–2022
				Personet hodie (säv. Piae Cantiones)	KiMu: 2022–2023, 2024–2025
(56)	KUUSISTO, Ilkka	1922 Suomi	2025 Suomi	Iltalaulu (trad.)	KiMu: 2023–2024
				Joulu tullut on (säv. Merikanto, Oskar)	KiMu: 2024–2025
				Tuikkikaa, oi joulun tähtöset	
				On maassa hanget puhtahat (säv. Hannikainen, Pekka Juhani)	KiMu: 2021–2022, 2024–2025
129	MASON, Lowell	1792 Yhdys- vallat	1872 Yhdys- vallat	Joy to the World (säv. Händel, Georg Friedrich)	KiMu: 2021–2022
130	NORA, Anna	1977– Suomi		Kulkuset (säv. Pierpont, James)	KiMu: 2022–2023
131	SHAW, Martin	1875 Iso-Britannia	1958 Iso-Britannia	Coventry Carol (säv. tuntematon)	KiMu: 2021–2022
(98)	SIBELIUS, Jean	1865 Suomi	1957 Suomi	Carminalia, JS 59 (säv. Piae Cantiones)	KiMu: 2023–2024
132	SOMERVELL, Arthur	1863 Iso-Britannia	1937 Iso-Britannia	Linden Lea (säv. Vaughan Wil- liams, Ralph)	KiMu: 2024–2025
133	STAINER, John	1840 Iso-Britannia	1901 Italia	Ensimmäinen joulu (trad.)	KiMu: 2022–2023
134	SUTTNER, Kurt	1936– Saksa		Alta trinita beata	KiMu: 2022–2023
135	TOLONEN, Jouko	1912 Suomi	1986 Suomi	Suloäännet enkelten (trad.)	KiMu: 2022–2023
136	WOOD, Charles	1866 Iso-Britannia	1926 Iso-Britannia	Ding Dong Merrily on High	KiMu: 2024–2025
137	ÖHRWALL, Anders	1932 Ruotsi	2012 Ruotsi	Vain Jumalan edessä mieleni hil- jenee (säv. Nordqvist, Gustaf)	KiMu: 2024–2025

LIITE 3 Perusjoukon maantieteellinen jakauma synnyin- ja kuolinmaan mukaan

Maa (A-Ö)	Säveltäjien ja sovittajien (myöhemmin toimija) määrä synnyin- tai kuolinmaata kohden (137)		
	Elossa olevien synnyinmaa (31)	Kuolleiden synnyinmaa (106)	Kuolinmaa (106)
Alankomaat		1	2
Belgia	1	1	1
Brasilia	1	-	-
Bulgaria	-	1	1
Espanja	-	2	2
Iso-Britannia	2	24	23
Italia	-	13	12
Itävalta	-	4	8
Kanada	2	-	-
Liechtenstein	-	1	-
Norja	-	1	1
Ranska	-	9	11
Ruotsi	-	7	6
Saksa	1	8	8
Suomi	16	21	22
Sveitsi	1	1	-
Tanska	1	1	1
Tšekki	-	3	1
Venäjä	-	3	-
Viro	2	-	1
Yhdysvallat	4	3	5
Tuntematon	-	2	1

Liite 4 Perusjoukon kuolleiden säveltäjien ja sovittajien keski-ikänsä ajankohta (vuosilukuna) ja aikakausien jakauma aineryhmittäin

Säveltäjät ja sovittajat (A-Ö)	Keski-ikänsä ajankohta	I-VI-ryhmä	Sisältyy aineryhmän ohjelmistoon			Säveltäjät ja sovittajat (A-Ö)	Keski-ikänsä ajankohta	I-VI-ryhmä	Sisältyy aineryhmän ohjelmistoon		
			KiMu	MuJo	MuKa				KiMu	MuJo	MuKa
AGNESTIG	1972	VI	X			LEONARDA	1662	III		X	
ANERIO	1587	II	X			LOTTI	1704	III	X		
ASMUSSEN	1967	VI	X			MAASALO	1923	VI	X		
BACH	1718	III	X	X		MASON	1832	V	X		
BEACH	1906	V	X			MACHAUT	1339	I		X	
BERIO	1964	VI		X		MADETOJA	1917	VI	X		
BERNSTEIN	1954	VI		X		MAHLER	1886	V		X	
BERTHIER	1959	VI	X			MARTIN	1932	VI	X	X	
BOND	1934	VI	X			MELLNÄS	1966	VI			X
BLOW	1679	III	X			MENDELSSOHN-BARTHOLDY	1828	V	X	X	
BRAHMS	1865	V	X	X		MESSIAEN	1950	VI		X	
BRITTEN	1945	VI	X	X		MONTEVERDI	1605	III	X	X	
BROWNE	1475	II		X		MORLEY	1580	II			X
BRUCKNER	1860	V	X			MOZART	1774	IV	X	X	X
BYRD	1583	II	X			NORDQVIST	1918	VI	X		
CALDARA	1703	III	X			NYSTEDT	1965	VI	X		
CLARKE	1691	III	X			OLSSON	1922	VI	X		
CLEMENS NON PAPA	1533	II	X			PACIUS	1850	V	X		
DAHLSTRÖM	1933	VI	X			PALESTRINA	1560	II	X	X	
DEBUSSY	1890	V	X	X		PALMGREN	1915	VI	X		
DUFAY	1437	II		X		PARRY	1883	V	X	X	
DURUFLÉ	1944	VI	X	X		POULENC	1931	VI	X	X	
DVOŘÁK	1873	V	X			PURCELL	1677	III	X	X	
EHRSTÖM	1826	V	X			RAHMANINOV	1908	V	X	X	

ELGAR	1896	V	X	X		RAUTAVAARA	1972	VI	X	X	X
FARMER	1586	II			X	RAVEL	1906	V	X		
FAURÉ	1885	V	X			RHEINBERGER	1870	V	X		
FINZI	1929	VI	X			ROSSI	1629	III		X	
FOUGSTEDT	1936	VI	X		X	SCHEIN	1608	III		X	
FRANK	1856	V	X			SCHUBERT	1813	V	X		
GASTOLDI	1582	II			X	SCHÜTZ	1629	III	X	X	
GAY	1926	VI			X	SHAW	1917	VI	X		
GESUALDO	1590	II	X	X		SIBELIUS	1911	VI	X		X
GUERRERO	1564	II	X			SOMMERVELL	1900	V	X		
HANNIKAINEN (Ilmari)	1924	VI	X			SONNINEN	1949	VI	X		
HANNIKAINEN (Pekka Juhani)	1889	V	X			STAINER	1871	V	X		
HARRIS	1928	VI	X			STRAVINSKY	1927	VI		X	
HARVEY	1976	VI		X		STROZZI	1648	III		X	
HAYDN	1771	IV		X		SWEENLINCK	1592	II		X	
HELA	1928	VI	X			TALLIS	1545	II	X		
HINDEMITH	1929	VI			X	TAVERNER	1518	II		X	
HOLST	1904	V	X			TIPPETT	1952	VI		X	
HOWELLS	1938	VI	X			TOLONEN	1949	VI	X		
HRISTOV	1908	V			X	TURUNEN (Marti)	1941	VI	X		
JOSQUIN DES PREZ	1486	II	X			VAUGHAN WILLIAMS	1915	VI	X		
KASKI	1921	VI	X			VERDI	1857	V	X		
KLEMETTI	1915	VI	X			VICTORIA	1580	II	X	X	
KOKKONEN	1959	VI	X	X		VIVALDI	1710	III	X		
KOTILAINEN	1902	V	X		X	VULPIUS	1593	II	X		
KREEK	1926	VI	X			WIDÉEN	1911	VI	X		
KUULA	1901	V	X	X	X	WOOD	1896	V	X		
KUUSISTO (Ilkka)	1979	VI	X			ZELENKA	1712	III	X		
KUUSISTO (Taneli)	1947	VI	X			ÖHRWALL	1972	VI	X		